

Buletin lunar
al CNPF – luna
august 2011

2

Raportarea fiscală
electronică devine obligatorie
pentru agenții economici

3

Cum se explică aprecierea
semnificativă a leului față
de euro în ultimele zile

4

Comisia parlamentară de profil a început audierile publice privind înstrăinarea acțiunilor a patru bănci și a unei companii de asigurări

Comisia parlamentară Economie, buget și finanțe a desfășurat, marți, audieri publice privind modul în care instituțiile statului și-au îndeplinit atribuțiile în cazul înstrăinării acțiunilor unor bănci și ale unei companii de asigurări din R. Moldova.

La prima ședință de audieri publice au participat reprezentanții Băncii Naționale a Moldovei (BNM) și ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF).

Audierile au durat trei ore, timp în care a fost audiat raportul guvernatorului BNM, Dorin Drăguțanu și cel al președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), Mihail Cibotaru referitor la cele cinci tranzacții calificate de unii oficiali drept "atacuri de tip raider".

La finele ședinței, guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu a declarat presei că "toate sunt tranzacții făcute în baza unor hotărâri de judecată. În prezent orice transfer de acțiuni trebuie autorizat de BNM, însă, până astăzi, nu a fost depusă nici o cerere de legalizare a proprietății acestor acțiuni".

Președintele CNPF a menționat că instituția pe care o conduce a reacționat prompt în toate patru

cazuri de tranzacționare cu acțiunile a patru bănci, precum și în cazul Companiei Internaționale de Asigurări "ASITO". Transferul dreptului de proprietate în aceste cazuri a fost efectuat în baza actelor judecătorești.

Mihail Cibotaru a remarcat, că Comisia Națională a Pieței Financiare a suspendat operațiunile cu aceste valori mobiliare în toate cele 5 cazuri până la finalizarea

examinării materialelor aferente transferurilor. În cazul BC „Moldova-Agroindbank” S.A., CNPF este atrasă în patru procese judiciare.

"Transferurile care au avut loc nu au destabilizat situația pe piață financiară nebancară, inclusiv pe piața valorilor mobiliare și pe piața asigurărilor", a declarat Mihail Cibotaru.

Președintele Comisiei parla-

mentare Economie, buget și finanțe, Veaceslav Ioniță a spus că următoarea rundă de audieri va avea loc luni, 19 septembrie. "În urma audierilor, am rămas cu anumite întrebări pe care urmează să le formulăm în scris până joi. Scopul audierilor este ca comisia să poată face un raport clar din perspectiva activității instituțiilor statului", a spus Ioniță.

Oleg SPIRIDONOV

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

În perioada 5-10 septembrie 2011 la Bursa de Valori a Moldovei au fost înregistrate 27 tranzacții în volum total de 1,1 mil. lei.

Volumul Secției de Bază a constituit 703,4 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor BC „Moldova-Agroindbank” SA a crescut cu 10 lei, constituind 1200 lei. De asemenea, o majorare a prețului de piață au înregistrat acțiunile companiei din Chișinău „Universcom” (de la 40 până la 41,5 lei).

În Secția Tranzacțiilor Directe au avut loc 2 tipuri de tranzacții în sumă de 361,0 mii lei, dintre care 61,3 mii lei sunt tranzacții efectuate prin intermediul licitațiilor cu strigare.

Săptămâna trecută au fost înregistrate 2 oferte publice pe piață secundară. Ofertantul IM „Prim Acord” SRL, care împreună cu persoanele afiliate dețină 93,4%, a procurat încă 0,6% din acțiunile societății „Fabrica de Fermentare a Tutunului Florești”, la prețul de 0,95 lei per acțiune.

A fost înregistrată oferta publică de procurare benevolă a acțiunilor companiei din Chișinău „Universal”. Ofertantul SC „Redan-Impex” SRL a cumpărat 10,7% din volumul emisiei la prețul de 2 lei pentru o acțiune, volumul total al tranzacției a constituit 287,6 mii lei.

Bursa de Valori a Moldovei

COMUNICAT INFORMATIV PENTRU SOCIETĂȚILE PE ACȚIUNI!

S.C. "Depozitarul Central" S.A., deținătorul licenței de activitate profesională pe Piața Valorilor Mobiliare a Moldovei Seria CNPF nr. 000582 din 27 mai 2011 se adresează societăților pe acțiuni și propune servicii de ținere a registrelor acționarilor, servicii oferite în baza principiilor de cost minim necesar, operativitate funcțională, profesionalism, corectitudine, comoditate pentru client, încredere și flexibilitate reciprocă, maximă siguranță și deplină confidențialitate.

"Depozitarul Central" S.A. va oferi o platformă eficientă și modernă de tranzacționare a valorilor mobiliare, cu noi mecanisme și soluții pentru emitienți, acționari majoritari și minoritari, investitori și participanți profesioniști ai pieței ce vor permite optimizarea și majorarea veniturilor prin intermediul serviciilor oferite de "Depozitarul Central" S.A.

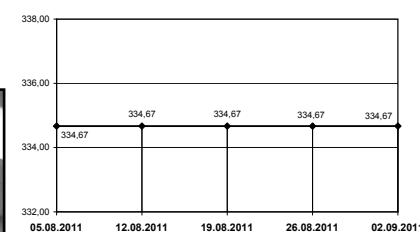
ATENȚIE: Clienții Depozitarului Central vor beneficia de servicii calitative la prețuri avantajoase!

Directorul S.A. "Depozitarul Central"

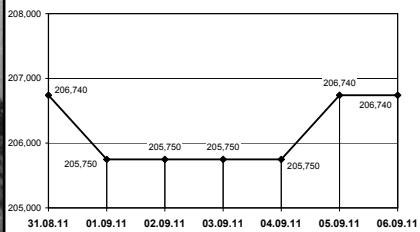
Iuliana Rotari
Adresa: mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 119 a
Relații la telefoanele: 809-800, 809-801

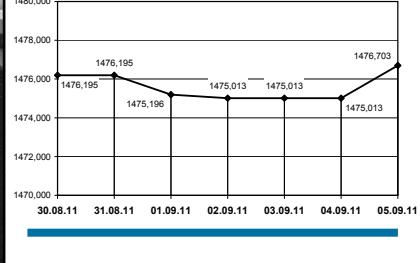
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
14.09.2011

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 8 • 2011

PIAȚA VALORILOR MOBILIARE

PIAȚA PRIMARĂ

În august 2011, în Registrul de stat al valorilor mobiliare, ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), au fost înregistrate 13 emisiuni de acțiuni în valoare de 97,44 mil. lei., inclusiv o emisiune de acțiuni la înființarea societății pe acțiuni în valoare de 0,25 mil. lei și 12 emisiuni suplimentare de acțiuni în valoare de 97,19 mil. lei (Tabelul nr. 1).

În ianuarie-august 2011 au fost realizate emisiuni de acțiuni în valoare de 696,46 mil. lei, ceea ce prezintă un volum de 2 ori mai mare față de perioada similară a anului precedent (Tabelul nr. 3). În perioada de referință investitorii străini au investit 335,38 mil. lei, ce constituie 48,2% din volumul total al emisiunilor.

PIAȚA SECUNDARĂ

În august 2011 pe piața secundară au fost efectuate 611 tranzacții cu valori mobiliare în volum total de 893,09 mil. lei, înregistrându-se o creștere de 20,5 ori comparativ cu luna similară a anului precedent (Diagrama nr. 1).

Volumul tranzacțiilor bursiere înregistrate în august 2011 constituie 34,60 mil. lei sau 3,9% din volumul total al tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară (Diagrama nr. 2).

Pondere tranzacțiilor înregistrate pe segmentul bursier constituie 30,8% din numărul total al tranzacțiilor (Diagrama nr. 3).

În august 2011 CNPF a înregistrat prospectele următoarelor oferte publice a valorilor mobiliare pe piața secundară:

- oferă publică de preluare obligatorie, inițiată de ofertantul Întreprinderea Mixtă "Vynamex" S.R.L., obiectul căreia îl constituie procurarea a 34826 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni de deservire tehnică și metrologică a tehnicii medicale "Moldtehmed" (IDNO 1003600101453, mun. Chișinău, str. Maria Drăgan, 19) la prețul de 110,00 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării (Hotărârea CNPF nr. 32/8 din 04.08.2011, Monitorul Oficial 131-133/1131, 12.08.2011);

- oferă publică de procurare benevolă, inițiată de ofertantul Societatea pe acțiuni "MEGA PRIM", obiectul căreia îl constituie procurarea a 22000 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni "DANA" (IDNO 1002607000547, or. Soroca, str. Independenței, 75), la prețul de 10,00 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 60 de zile din data anunțării (Hotărârea CNPF nr. 35/6 din 10.08.2011, Monitorul Oficial 139-145/1165, 26.08.2011);

- oferă publică de procurare benevolă, inițiată de ofertantul Societatea pe acțiuni "MEGA PRIM", obiectul căreia îl constituie procurarea a 30000 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni "INTREPRINDEREA DE TRANSPORTURI AUTO NR. 1" (IDNO 1003600028130, mun. Chișinău, str. Socoleni, 31), la prețul de 10 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 60 de zile din data anunțării (Hotărârea CNPF nr. 35/7 din 10.08.2011, Monitorul Oficial 139-145/1166, 26.08.2011);

- oferă publică de preluare obligatorie, anunțată de ofertantul Ghilaș Galina, obiectul căreia îl constituie procurarea a 65912 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni de lucrări speciale mecanizate de construcție "Lusmecon" (IDNO 1002600050842, mun. Chișinău, str. Uzinelor, 205/1), la prețul de 28,79 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării (Hotărârea CNPF nr. 35/8 din 10.08.2011, Monitorul Oficial 139-145/1167, 26.08.2011);

- oferă publică de preluare obligatorie, inițiată de ofer-

tantul Societatea cu răspundere limitată „Esastampa International”, obiectul căreia îl constituie procurarea a 314 185 acțiuni ordinare nominative emise de Întreprinderea Mixtă „PIELE” S.A. (IDNO 1002600027619, mun. Chișinău, str. Ismail, 99), la prețul de 8,00 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării (Hotărârea CNPF nr. 37/8 din 19.08.2011);

- oferă publică de vînzare, inițiată de COMPANIA PENTRU CONSTRUCȚII SI COMERT „MOLDAGROCONSTRUCȚIA” S.A., insidierul societății, obiectul căreia îl constituie vînzarea a 209 000 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni „Combinatul materialelor de construcție din or. Cahul” (IDNO 1008603000482, or. Cahul, str. Muncii 1/A), la prețul de 10 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării (Hotărârea CNPF nr. 37/9 din 19.08.2011);

- oferă publică inițiată de insidierul societății Clioan Evghenii, obiectul căreia îl constituie vînzarea a 6 878 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni „MONTTEHSAN” (IDNO 1002600046223, mun. Chișinău, str. Bănulescu Bodoni, 45), la prețul de 86,60 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării (Hotărârea CNPF nr. 40/4 din 25.08.2011);

- oferă publică inițiată de ofertantul Parmacla Maria, obiectul căreia îl constituie vînzarea a 1236 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni „MONTTEHSAN” (IDNO 1002600046223, mun. Chișinău, str. Bănulescu Bodoni, 45), la prețul de 86,60 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării (Hotărârea CNPF nr. 40/4 din 25.08.2011).

În ianuarie-august 2011 au fost efectuate 3487 tranzacții în volum de 1732,34 mil. lei înregistrându-se o creștere de 5 ori față de perioada similară a anului precedent (Tabelul nr. 4).

PIAȚA BURSIERĂ

Pe piața bursieră în august 2011 au fost înregistrate 188 tranzacții în volum total de 34,60 mil. lei. Rulajul bursier s-a majorat cu 19,42 mil. lei față de luna precedentă a anului curent și s-a diminuat cu 5,96 mil. lei față de cel înregistrat în august 2010 (Diagrama nr. 4).

Informația privind tranzacțiile efectuate cu valorile mobiliare emise de către societățile pe acțiuni incluse în listin-

gul bursier este prezentată în Tabelul nr. 5.

SEGMENTUL EXTRABURSIER

În august 2011 pe segmentul extrabursier au fost înregistrate 423 tranzacții în volum de 858,49 mil. lei. Volumul acestor tranzacții s-a majorat de 293 ori comparativ cu luna august 2010 (Diagrama nr. 5).

În structura tranzacțiilor extrabursiere din perioada de raport ponderea maximă revine tranzacțiilor efectuate în baza hotărîrilor judecătorești – 63,1% sau 541,73 mil. lei. Volumul tranzacțiilor ca aport la capitalul social a constituit 35,2% sau 302,44 mil. lei, de vînzare-cumpărare 1,4% sau 11,64 mil. lei, alte tranzacții – 0,3% sau 2,68 mil. lei, inclusiv: succesiunea valorilor mobiliare în urma dizolvării sau reorganizării acționarului persoană juridică – 1,38 mil. lei, moșteniri și donații – 1,30 mil. lei și înstrâinarea acțiunilor de tezaur – 5,3 mii lei (Diagrama nr. 6).

Comisia Națională a Pieței Financiare:
MD 2012, m. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md

Serviciul Comunicare și relații cu publicul:

tel (37 322) 859 430

Tabelul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare înregistrate în Registrul de Stat al Valorilor Mobiliare în august 2011

Denumirea emitentului	Codul ISIN al valorilor mobiliare	Suma emisiunii, lei	Numărul de valori mobiliare plasate, unități	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Pretul de plată a unei valori mobiliare, lei	Nivel de cotare la BVM
Emisiunile de acțiuni, plasate la înființarea societății pe acțiuni						
S.A. "LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"	MD14LOTE1009	250000	2500	100	100	-
Emisiuni suplimentare de acțiuni						
S.A. "VITARSERVICE"	MD14ITAR1005	380000	76000	5	5	-
S.A. "DRUMURI-SOROCĂ"	MD14SORD1005	2876210	287621	10	10	-
B.C. "MOLDINDCONBANK" S.A.	MD14MICB1008	56226200	562262	100	100	1
S.A. "CONTINENT-SERVICE"	MD14ICEV1004	2570912	1285456	2	2	-
S.A. "DRUMURI-OCNITA"	MD14DRMO1001	2872460	287246	10	10	-
S.A. "DRUMURI-UNGHENI"	MD14UNGD1005	2869990	286999	10	10	-
I.M. "ROMPETROL MOLDOVA" S.A.	MD14ROMP1007	15531050	1553105	10	10	-
Compania mixtă de asigurări „EXIM-ASINT” S.A.	MD14EXAN1007	5228900	52289	100	100	-
S.A. "DECEBAL"	MD14DELE1009	812000	812	1000	1000	-
S.A. "DRUMURI-STRĂSENİ"	MD14STRD1000	2872750	287275	10	10	-
Uzina de țevi din Moldova „PROTOS” S.A.	MD14ROTO1001	3500000	35000	100	100	-
S.A. "AROMA"	MD14MROA1004	1445700	14457	100	100	-
Total		97186172	4728522			
TOTAL general		97436172	4731022			

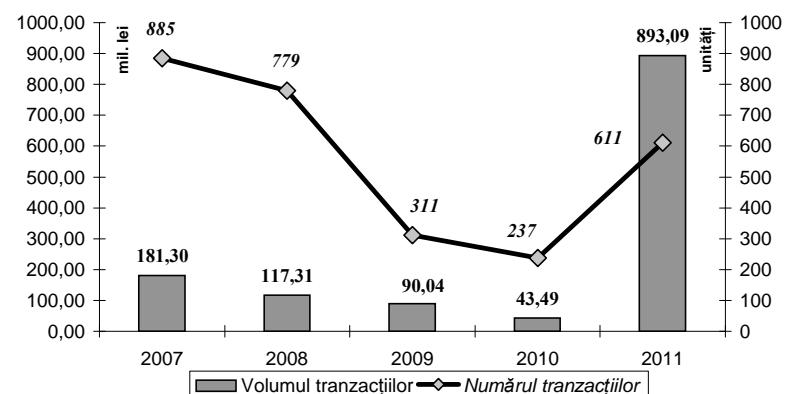
Tabelul nr. 2 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în august 2007-2011 (mil. lei)

Tipul emisiunii	2007	2008	2009	2010	2011	2011 față de 2010, %
Emisiuni plasate la înființarea societăților pe acțiuni	2,02	0,83	0,98	-	0,25	-
Emisiuni suplimentare de acțiuni	19,59	6,66	28,27	51,28	97,19	189,5
Total	21,61	7,49	29,25	51,28	97,44	190,0

Tabelul nr. 3 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-august 2007-2011 (mil. lei)

Tipul emisiunii	2007	2008	2009	2010	2011	2011 față de 2010, %
Emisiuni plasate la înființarea societăților pe acțiuni	87,97	6,98	4,42	5,24	23,36	445,8
Emisiuni suplimentare de acțiuni	233,96	551,43	227,22	342,35	673,10	196,6
Total	321,93	551,41	231,64	347,59	696,46	200,4

Diagrama nr. 1 Tranzacțiile pe piața secundară a valorilor mobiliare, august 2007-2011

Tabelul nr. 4 Piața secundară, ianuarie-august 2007-2011

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2011 față de 2010, %
Piața bursieră						
Numărul de tranzacții (unități)	1560	2289	1066	1878	1373	73,1
Volumul tranzacțiilor (mln lei)	727,22	527,36	120,44	183,21	144,11	78,7
Piața extrabursieră						
Numărul de tranzacții (unități)	161403	12039	3054	1894	2114	111,6
Volumul tranzacțiilor (mln lei)	407,94	319,58	385,55	162,31	1588,23	978,5
Total piața secundară						
Numărul de tranzacții (unități)	162963	14328	4120	3772	3487	92,4
Volumul tranzacțiilor (mln lei)	1135,16	846,94	505,99	345,52	1732,34	501,4

Tabelul nr. 5 Tranzacțiile efectuate cu valorile mobiliare emise de către societățile pe acțiuni incluse în listingul Bursei de Valori a Moldovei, august 2011

Denumirea emitentului	Codul ISIN	Nr. de acțiuni tranzacționate, unități	Volumul tranzacțiilor, lei	Prețul unei acțiuni, lei		Prețul mediu al unei acțiuni, lei	Valoarea nominată, lei	Ponderea acțiunilor tranzacționate în totalul acțiunilor emise %	Nr. de tranzacții	Nivel de cotare
				Min.	Max.					
Tranzacții efectuate prin mecanismul pieței interactive										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	22	26.280	1.190,00	1.240,00	1.194,55	200	0,00	2	1
BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	MD14MBIS1000	2	270	135,00	135,00	135,00	10	0,00	1	1
BC "VICTORIABANK" S.A.	MD14VCTB1004	10	520	52,00	52,00	52,00	10	0,00	1	2
Total			27.070						4	
Pachet unic (licitație cu strigare)										
BC "BANCA SOCIALA" S.A.	MD14BSOC1004	2562	768.600	300,00	300,00	300,00	100	0,26	10	1
BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	10752	4.193.280	390,00	390,00	390,00	100	0,97	2	1
SA "FLOAREA SOARELUI"	MD14FLAU1001	2459	122.950	50,00	50,00	50,00	20	0,33	2	2
Total			5.084.830						14	
Executarea hotărârilor judecătoarești										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	170	192270	1131,00	1131,00	1131,00	200	0,02	1	1
Total			192.270						1	
Total general			5.304.170						19	

Raportarea fiscală electronică devine obligatorie pentru agenții economici

Începând cu 1 ianuarie 2012, subiecții impunerii cu TVA vor prezenta dările de seamă fiscale utilizând metodele automatizate de raportare electronică. Prevederea este obligatorie pentru 15 mii de agenții economici din Chișinău, Bălți și Comrat.

Beneficiarii acestui serviciu sunt agenții economici care au un rulaj anual minim de 600 mii lei. Ei sunt obligați să semneze Acordul de conectare la serviciul „Declarație electronică” în perioada septembrie-decembrie 2011. Pentru conectarea la serviciul respectiv și ridicarea semnăturilor gratuite electronice de autentificare, la inspectoratele fiscale de stat teritoriale trebuie să se prezinte persoanele responsabile ale contribuabililor vizați. Persoana împuternicită pentru semnarea acordului va prezenta copia certificatului de înregistrare a întreprinderii; copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice; ordinul intern al întreprinderii privind numirea în funcție a persoanelor responsabile de semnarea dărilor de seamă fiscale în original și copie (cu funcția de conducător și contabil-șef); buletinul de identitate în original și copie a persoanelor indicate în

ordinul intern, precum și ștampila întreprinderii.

Potrivit șefului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Nicolae Platon, pe moment, conectarea la serviciul „Declarație electronică” este gratuită, dar, în cazul nesupunerii prevederilor legale, antreprenorii vor fi sancționați cu o amendă în mărime de 450 de lei sau chiar vor fi lipsiți de titlul de subiecții ai impunerii cu TVA”, susține acesta.

În prezent, aceste declarații erau depuse la Inspectoratul Fiscal pe suport de hârtie, cu excepția cauzelor când agenții economici doreau să-și prezinte, benevol, datele fiscale prin internet.

„Noul serviciu va optimiza procesul de administrare fiscală, va simplifica procedura de raportare fiscală și va elibera factorul uman din acest proces. De asemenea, Declarația electronică va dinamiza procesul de prelucrare a datelor fis-

cale. În prezent, prelucrarea datelor fiscale poate fi efectuată doar după trei luni de la depunerea acestora de către contribuabili”, a spus Nicolae Platon.

Din data de 5 septembrie și până la 31 decembrie curent, în sectoarele Centru și Botanica ale capitalei vor fi deschise două centre de conectare la serviciul de raportare electronică. În acest scop, agenții economici vor primi gratuit asistență la conectare, instruire și modul de utilizare a serviciului „Declarație electronică”.

Ludmila Botnari, șefa Inspectoratului Fiscal de Stat din municipiul Chișinău a subliniat că pentru a evita aglomerațiile și a asigura rapid procedura de conectare a contribuabililor a fost instituită programarea prealabilă. Toți subiecții impunerii cu TVA vor fi înștiințați în scris prin intermediu oficiilor fiscale din sectoarele unde sunt deserviți, și sub semnătură, vor primi condițiile, timpul programării și oficiul unde trebuie să se prezinte.

În celelalte două orașe ale țării, Bălți și Comrat, programarea va începe din luna noiembrie curent. Specialiștii consideră că datorită implementării acestui proiect vor fi economisiti banii și timpul agenților economici, dar și al organelor fiscale și, de asemenea, va fi diminuat gradul de corupție. „Dacă aceste procese vor avea succes și noi credem în aceasta, atunci peste un an, business-ul din Republica Moldova va avea la dispoziție un sistem bine lucrat și ușor de aplicat, un sistem consistent ce corespunde standardelor Uniunii Europene”, a menționat Douglas Muir, directorul de proiect USAID/BIZTAR în cadrul unei conferințe la această temă.

În a doua etapă a programului pilot vor fi conectați la acest serviciu încă 10 mii de contribuabili din țară, începând cu 1 ianuarie 2013. Potrivit Inspectoratului Fiscal de Stat, pentru implementarea serviciului vor fi cheltuiți 4 mil. lei, bani alocați din bugetul de stat.

Lilia PLATON

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405.
E-mail: info@cnpf.md

MINISTERUL ECONOMIEI VA REVIZUI PROGNOZELE CREȘTERII ECONOMICE ÎN 2011 PÂNĂ LA 6-7%

Ministerul Economiei va îmbunătăți programele creșterii economice în 2011 până la 6-7%. Anterior ministerul a planificat că creșterea PIB va fi de 4,8%. Despre aceasta a anunțat în cadrul unei conferințe de presă vicepremierul, ministru Economiei, Valeriu Lazăr.

După cum relatează INFOTAG, el a spus că “indicatorii vor fi revizuiți după consultarea cu experții și cu FMI”.

“Pentru anii 2012 și 2013 programele creșterii PIB va constitui 5%, iar pentru 2014 – 4,5%”, a amintit ministrul.

Potrivit lui Lazăr, „pentru anii 2011-2014 obiectivele principale sunt promovarea exportului, dezvoltarea și susținerea întreprinderilor private, continuarea reformelor de structură, dezvoltarea sectorului real al economiei, promovarea politicilor fiscale și implementarea reformelor pentru reducerea cheltuielilor publice, stabilizarea sectorului financiar și îmbunătățirea nivelului de trai al populației”.

INFOTAG precizează: Institutul Economie, Finanțe și Statistică a prezentat cea mai optimistă prognoză a creșterii economice a Moldovei pentru anul 2011 – 7%, iar centrul analitic independent “Expert-Grup” programează o creștere a PIB de 6,6%. Prim-ministrul Vladimir Filat, FMI și BERD programează o creștere a PIB-ului în limita a 5%, iar Banca Mondială – 4,2%.

CREȘTEREA EXPORTULUI MOLDOVEI ESTE CU 23% MAI MARE DECÂT CEA A IMPORTULUI

În ianuarie-iulie agenții economici din Republica Moldova au exportat mărfuri în valoare de \$1,121 mld., ceea ce este cu 63,1% mai mult decât în perioada similară a anului 2010. Volumul importurilor în țară a crescut într-un an cu 40,2%, până la \$2,790 mld.

Surse din cadrul Biroului Național de Statistică au relatat pentru INFOTAG că exporturile în Uniunea Europeană au crescut cu 64,2%, până la \$588,5 mil., iar în CSI – cu 67%, până la \$467,6 mil.

Principalii consumatori de produse moldovenești rămân Rusia – \$318,3 mil. (+81,6%), România – \$206,5 mil. (+69,4%) și Italia cu \$119,2 mil. (+48,6%).

Exporturile în Panama și Ungaria au crescut de 5,8 ori, în Lituanie – de 2,5 ori, în Bulgaria și Olanda – de 2,1 ori.

În structura exportului predomină produsele industriale – \$286,6 mil. (+45,9%), mașini și echipamente – \$196,7 mil. (de 2 ori), produsele alimentare și animalele vii – \$195,7 mil. (+50,1%).

Liderul incontestabil al importurilor în R. Moldova este Rusia cu \$425,4 mil. (+40%), urmată de Ucraina – \$341,7 mil. (+29,7%) și România – \$322 mil. (+63%).

Un loc important în structura importurilor au ocupat în premieră mașinile și echipamentele – \$624,5 mil. (+53,1%), care au plasat pe locul doi resursele energetice și carburanții – \$602,5 mil. (+49,3%).

Deficitul balanței comerciale a crescut într-un an aproape cu 27,1% și a ajuns la \$1,608 mld. Cu țările Uniunii Europene deficitul a constituit \$667,3 mil., iar cu țările CSI – \$427,4 mil.

Cel mai mare sold negativ al balanței comerciale republică îl are cu Ucraina – \$265,9 mil. (+21,3%), cu China – \$205,4 mil. (+32,3%) și Turcia – \$151,6 mil. (de 2,3 ori).

Avis CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatoriei de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC "Victoriabank" SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar 2251311138

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpress: 67770

Cum se explică aprecierea semnificativă a leului față de euro în ultimele zile

Cum se explică aprecierea semnificativă a leului față de euro din ultimele zile? Pentru a afla răspuns la această întrebare, vă propunem comentariul Agenției Informaționale de Stat MOLDPRES.

Comentariul începe cu o analiză a evoluției monedei unice europene pe piețele internaționale. La sfârșitul lunii august, un euro era cotat pe piețele externe la 1,4437 dolari SUA, iar la 10 septembrie a coborât la 1,3659. Astfel, în primele zece zile ale lunii septembrie, euro s-a apreciat față de dolarul SUA cu 5,4%! Pe parcursul lunilor de vară, moneda euro a oscilat față de dolarul SUA între maximul de 1,4666 (8 iunie) și minimul de 1,3926 (13 iulie).

“Această volatilitate înaltă a monedei unice europene este determinată de o multitudine de factori extrem de complecși. În primul rând, s-au intensificat discuțiile pe marginea problemei datorilor externe și a riscului de insolvabilitate a unor state din Uniunea Europeană. În al doilea rând, s-au majorat risurile de incetinire a creșterii economice din zona euro. Și nu în ultimul rând, tot mai des apar discuții privind starea financiară a unor bănci din zona euro și necesitatea urgentă de capitalizare suplimentară a acestora”, explică Dorin Drăguțanu, guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei (BNM). El afirmă că toți acești factori nu au cum să nu-i afecteze pe investitorii de pe piețele internaționale, fapt confirmat și prin scăderea semnificativă a burselor europene.

De exemplu, doar în primele zece zile ale lunii septembrie, bursa germană (cea mai mare din zona euro) a înregistrat o scădere puternică, de 10%. Evident, investitorii au manifestat o preferință mai mare pentru alte valute (în special, dolar SUA și franc elvețian), iar moneda euro s-a apreciat rapid. În general, situația din zona euro rămâne foarte încordată și incertă, iar riscurile unor evoluții economice adverse sunt foarte mari.

Guvernatorul BNM menționează că “Banca Națională stabileste cursul oficial al leului față de dolarul SUA. Cursurile oficiale pentru celealte valute străine se stabilesc în funcție de cotația lor față de dolarul SUA pe piețele internaționale din acea zi”.

Cursul oficial față de dolarul SUA se stabileste în baza cursurilor de vânzare și cumpărare a dolarului SUA practicate de bănci în tranzacțiile cu clienții lor și a cursurilor de schimb din tranzacțiile de vânzare-cumpărare pe pieța interbancară din Republica Moldova din ziua respectivă.

“Prin urmare, dacă euro se apreciază față de dolarul SUA, iar leul este relativ stabil față de dolar, atunci leul se apreciază față de euro”, spune Dorin Drăguțanu. Astfel, în primele zece zile ale lunii septembrie, leul s-a apreciat față de dolarul SUA cu 1,6% (sau cu 0,18 lei), iar euro s-a apreciat

față de dolar cu 5,4%. Astfel, leul s-a apreciat față de euro cu 3,8% (sau cu 0,63 lei).

Banca Națională declară, în ultima perioadă, că rata de schimb a leului este flotantă și e determinată de cererea și oferta de pe pieța valutară internă. “Simplificând lucrurile, acest mecanism funcționează în felul următor. Agenții economici din Republica Moldova au nevoie de valută pentru a efectua importuri. Încasările din export sunt mai mici decât necesarul de valută pentru importatorii. Această diferență este acoperită prin oferta de valută în număr la casele de schimb valutar din partea persoanelor fizice, deoarece casele valutare vând băncilor valuta procurată de la populație”, explică BNM. De exemplu, în luna august, băncile au vândut agenților economici echivalentul a 350 milioane de dolari SUA. În același timp, populația a vândut prin casele de schimb echivalentul a 189 milioane de dolari SUA. Agenții economici procură de la bănci în special dolari SUA, iar populația vine preponderent euro.

Atunci când leul se apreciază față de euro, cursul de schimb afișat de casele valutare scade. Dacă cursul de schimb este prea mic, populația vine mai puțină valută. Astfel, băncile au mai puțină valută să ofere agenților economici. Dacă cererea de valută din partea agenților economici este mare, băncile majorează cursul de schimb la care valuta (în principal, dolarul SUA) este vândută. În acest mod, cursul oficial de schimb al leului față de dolarul SUA din ziua următoare crește, influențând și cursul oficial față de alte valute, inclusiv euro. În ziua următoare, în baza cursului oficial stabilit de către Banca Națională și a cotației euro de pe pieță internațională, casele valutare afișează rate de schimb mai mari pentru a procura mai multă valută de la populație și a satisface cererea de valută din partea agenților economici. În felul acesta, cererea și oferta din partea agenților economici și a populației influențează direct cursul valutar fie spre majorare, fie spre diminuare. De obicei, pieța are nevoie de câteva zile sau săptămâni pentru a găsi cursul de schimb de echilibru. Acest fenomen poate fi ușor observat de la începutul lunii septembrie. Moneda unică se apreciază față de leu, iar leul se apreciază față de dolar, pentru a-și găsi echilibrul față de euro. Cu cât moneda euro este mai instabilă pe piețele externe, cu atât crește și volatilitatea leului față de valutele străine, explică guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu.

El adaugă că “nu a inclus Banca Națională în explicația de mai

sus, deoarece pe parcursul anului curent BNM nu a intervenit pe piață pentru a influența cursul valutar. Dar Banca Națională monitorizează strict situația și își rezervă dreptul de a interveni hotărât pe piață atunci când evoluția cursului valutar poate să impiedice atingerea țintei inflației pe termen mediu sau pentru a asigura cu lichiditatea pieța valutară, sau pentru a asigura stabilitatea financiară din Republica Moldova”. În anul curent, BNM a procurat valută pe pieță internă pentru a suplini rezervele valutare, dar într-un volum care să nu afecteze mecanismul de formare a cursului de schimb pe baza cererii și a ofertei.

Banca Națională stabileste cursul oficial față de dolarul SUA și nu față de euro, pentru că, până în prezent, dolarul SUA are o importanță mai mare decât cea a monedei unice europene în decontările internaționale ale companiilor moldovenești, dar și în formarea cadrului macroeconomic din Republica Moldova. “Să nu uităm că prețurile la gazele naturale și la carburanți sunt stabilite în dolari SUA. Prin urmare, și alte prețuri sunt direct influențate de moneda americană, cum ar fi tarifele la gaz, la încălzire centralizată, apă caldă și energie electrică”, subliniază reprezentanții BNM.

Cu excepția pieței de numerar (adică a tranzacțiilor băncilor și caselor de schimb cu persoanele fizice), unde cota monedei euro reprezintă circa 64% (față de 30% – dolarul SUA) și a pieței investițiilor străine directe și de portofoliu, unde cota monedei euro reprezintă 53,5% (față de 38,8% – dolarul SUA), restul segmentelor importante pe care le analizează BNM în contextul unei eventuale decizii de înlocuire a dolarului SUA cu euro sunt încă în favoarea monedei americane.

Astfel, datele pentru trimestrul I al anului curent ne indică ponderea dolarului SUA în mărime de 53,3%, în comparație cu 40,2%, deținută de moneda euro, aferente încasărilor pentru exportul de mărfuri; 64,3% dolarul SUA față de 32,4% euro aferente plășilor la importul de mărfuri; 56,4% dolarul SUA față de 42,7% euro aferente creditelor externe; 45,3% dolarul SUA față de 44,8% euro aferente granturilor și asistenței tehnice. Per total, luând în calcul o perioadă mai lungă de timp (2008 – trimestrul I al anului 2011), structura valutară a intrărilor și ieșirilor de valută străină nu a suferit modificări semnificative, cota majoritară păstrând-o dolarul SUA, în medie, 50,2% în totalul fluxurilor de valută străină, și 59,4 la sută în totalul refluxurilor în valută străină.

Guvernatorul BNM menționează că Banca Națională urmărește și analizează în permanență indicatorii menționați și va lua o decizie adecvată în urma modificărilor pe pieța valutară.

R. Moldova poate și trebuie să producă mai mult lapte

Datele statistice arată că dintre țările CSI, Republica Moldova înregistrează cea mai mică productivitate la producerea de lapte pe cap de locuitor. Această situație fiind generată și de faptul că sectorul zootehnic autohton își revine mai greu decât în alte țări după debandada economică din anii 90. În cele ce urmează vom analiza situația actuală din acest domeniu și vom afla care sunt perspectivele producției de lapte autohton.

La ora actuală, în Republica Moldova există 94 de ferme asociate, dotate cu tehnologii și condiții de creștere a vitelor mari cornute. Acestea le revin 3% din producerea globală anuală de lapte din RM. Restul, 97% din cantitatea de lapte din Moldova, este produsul gospodăriilor țărănești individuale unde se întrețin în medie câte 1-3 vaci mulgătoare.

Solicitat de Capital Market, Vasile Ceban, șeful direcției politică de piață în sectorul zootehnic la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, a ținut să menționeze că a fost efectuat un studiu detaliat, care a servit drept suport pentru Strategia producării de lapte pentru anii 2012-2027, aflată în prezent la faza de consultări.

„Una dintre sarcinile principale pe care și le propune această strategie este ca pe parcursul următorilor ani toate fermele să fie scoase în extravilan, din considerente de ecologie. În paralel, strategia prevede și crearea mai multor ferme asociate, care ar promova tehnologii de întreținere moderne, decente, urmăindu-se, ca finalitate, îmbunătățirea calității laptelui, care pe moment, în sectorul individual, lasă de dorit”, susține Vasile Ceban.

Potrivit lui Ceban, producătorii de lapte trebuie să se asocieze, să formeze asociații de producere a laptelui, lucru care ar fi și în interesul lor.

Merită de menționat că în cadrul acestei strategii, specialiștii de la Ministerul Agriculturii au efectuat anumite calcule din care reiese că producătorului propriu-zis îi revin numai 3,7% din venit, procesatorului – 5,2%, rețelelor de comercializare revenindu-le peste 91%, adică partea leului.

„Asocierea producătorilor ar putea schimba această stare de lucruri, măcar și din considerentul că, astfel, ar avea și ei un cuvânt de spus, ar putea să negocieze prețurile de achiziție și nu să accepte sume derizorii fixate de colectori, sume care nu depășesc 3 lei per litru”, susține Ceban.

Acesta menționează că efectivul de vaci mulgătoare este în prezent, în comparație cu anul 2007, mai mic cu 7 mii de capete. Seceta anului 2007 a făcut ca multe animale de la fermele mici să fie sacrificiate din lipsă de hrană. În satul Mălăiești, Orhei, spre exemplu, erau peste 30 de ferme mici, de la 10-15 și până la 25-30 de capete, numărul cărora s-a redus mult în 2007, din cauza secetei.

„În 2010 situația s-a redresat puțin. Totuși, dezideratul tehnologic de a înnoi cireada anuală cu 20-30% este deocamdată doar un vis frumos pentru fermierii moldoveni. Astăzi avem în republică 8 ferme de prăsilă, cu un efectiv de vaci cu un potențial genetic performant, de 1 407 capete, ceea ce constituie mai puțin de 1%, din numărul total. Este vorba și de o tendință declarată de ameliorare genetică a efectivului de animale”, spune Ceban.

Specialiștii afirmă că cantitatea totală de lapte în republică se estimează la 554 mii tone în 2010, față de 510 mii tone, în 2008. Pe parcursul ultimilor 3 ani, s-a înregistrat o creștere stabilă a producării laptelui, lucru valabil și pentru anul curent, deoarece s-a mărit capacitatea medie de lactație a unei vaci furajere.

În altă ordine de idei, trebuie de spus că consumul pe țară depășește producerea, prin urmare deficitul e acoperit din importuri. Singurul produs lactat pe care R. Moldova îl exportă este untul, producerea căruia, conform statisticilor, depășește cererea de pe pieță internă. La celealte produse indică sunt în favoarea importului. Cel mai mare deficit fiind de brânzeturi și cașcavali.

„Republica Moldova poate și trebuie să producă mai mult lapte, deoarece capacitatea de procesare a laptelui pe care o dețin fabricile existente, de circa 800 mii tone anual, este mult mai mare decât volumul de lapte procesat în prezent. Fermierii pot beneficia de subvenții de stat prin intermediul Agentiei de Plăți și Subvenții în Agricultură pentru utilizarea fermelor cu echipamente performante. Statul poate subvenționa 40% din costul utilajelor achiziționate de producător. Cât privește subvenționarea achiziției animalelor de prăsilă, care dau valoare adăugată, statul subvenționează cu 40 de lei fiecare kilogram de masă vie”, a adăugat Vasile Ceban.

Acesta afirmă că cele opt ferme cu vaci de prăsilă nu satisfac cererea de pe pieță internă, astfel că mulți producători achiziționează vaci de rasa Hollstein din Olanda, prețul cărora e de 1 900 euro (31-32 mii de lei) pentru un exemplar. Dacă o juncă are, să zicem, 500 kg, statul îi restituie fermierului 20 mii de lei, producătorul investind doar 10-12 mii de lei. Aceste măsuri sunt menite de a reface ramura zootehnică și a producării de lapte, necesare normelor fiziologice de consum pe cap de locuitor.

„Partea bună a lucrurilor e că pot pretinde la aceste subvenții nu doar proprietarii de ferme mari. Dacă 97% din lapte se produc în gospodăriile individuale, neapărat trebuie luat în considerare omul care întreține 15-20 de vaci mulgătoare, care are condiții bune de întreținere a animalelor, deci, trebuie încurajate întreprinderile familiale. Și fabricilor de prelucrare a laptelui le e mai convenabil să trimiță un transport ca să ia mai mult lapte dintr-o dată, de la un singur producător. În acest caz, bineînteleas că și prețul de achiziție poate fi mai mare, deoarece și cheltuielile de achiziționare vor fi mai mici. Oricum, viitorul aparține unor asemenea ferme mici, cu cel puțin de 50 de capete. Chiar și în Olanda fermele nu au mai mult de 50-100 vaci”, conchide Ceban.

Deocamdată însă, suntem martorii unui fenomen îngrijorător. În anul 2010, la 100 de gospodării casnice revineau 19 vaci, față de 24 de vaci în 2007, iar 80% din persoanele care întrețin vaci în sectorul privat, sunt pensionari.

Ana STRUȚĂ

Scenariu german: Grecia ar putea ieși din zona euro și reveni la drahmă

Ministrul german de Finanțe Wolfgang Schäuble analizează scenariul B în situația în care Grecia va intra în încetare de plată, proces prin care statul elen va renunța la euro.

Această săptămână va fi crucială pentru Grecia și zona euro, în egală măsură.

Potrivit publicației germane Der Spiegel, ministrul Wolfgang Schäuble a pregătit deja două scenarii pentru viitorul Greciei. În primul caz, economia elenă va fi reabilitată și va rămâne în zona euro. Conform celui de-al doilea scenariu, economia Greciei spune adio zonei euro și se întoarce la vechea monedă, drahmă. A două situație ar fi și cea mai dură și s-ar traduce printr-un faliment complet al țării.

În cazul unui faliment, atât băncile germane cât și cele franceze vor fi lovite puternic și, ca urmare, le va fi imposibil acestor instituții financiare să împrumute țării ca Italia și Spania, dacă vor avea nevoie. Aceste state vor avea nevoie de ajutorare financiară din alte surse, cum ar fi Facilitatea de Stabilitate Financiară, care ar juca un rol important în ecuația unui faliment al Greciei.

Oficiali ai Uniunii Europene și Fondului Monetar Internațional

vor sosi în această săptămână la Atena pentru a discuta cu guvernul modalitățile prin care executivul intenționează să-și îndeplinească angajamentele fiscale, înainte ca statul să primească tranșa de opt miliarde de euro.

O intrare a Greciei în default ar deprecia puternic moneda euro și ar afecta Italia, Spania și Irlanda, consideră investitorul Jim Rogers, fost partener de afaceri cu miliardul George Soros.

Premierul elen George Papandreu a declarat sămbătă că se va lupta pentru a evita falimentul Greciei și pentru a păstra statul său în zona euro, în ciuda faptului că din ce în ce mai multe voci sunt împotriva extinderii ajutorului financiar către cea mai îndatorată țară din UE.

"Am luat decizia de a lupta pentru a evita falimentul, o catastrofă atât pentru statul nostru, cât și pentru cetățenii acestuia. Vom rămâne în zona euro, chiar dacă aceasta a fost o decizie dificilă", spune Papandreu.

Creditorii internaționali ai Greciei au avertizat săptămâna trecută că ar putea bloca eliberarea celei de-a șasea tranșe, în valoare de opt miliarde de euro, a programului de ajutor finiciar de 110 miliarde de euro, din cauza derapajelor fiscale repetate.

Guvernul elen a anunțat introducerea unei noi taxe pe proprietăți imobiliare, pentru a se asigura că va respecta țintele bugetare și va obține tranșa de la FMI și UE.

JP Morgan vrea să dea lecții politicienilor americanilor. Reglementările Basel de pe piață bancară sunt "anti-americane"

SUA ar trebui să se gândească la ieșirea din grupul de reglementare a pieței bancare Basel, este de părere Jamie Dimon, CEO al băncii de investiții JP Morgan Chase.

Într-un interviu acordat publicației Financial Times, Dimon a declarat că deși este de acord cu impunerea de rezerve de capital, reglementările impuse asupra marilor bănci au depășit limitele normalului, lovind în băncile americane.

"Sunt tot mai convins că SUA nu ar trebui să mai fie în Basel. Nu aş fi fost de acord cu reguli care sunt vizibil anti-americane", a spus el în interviu.

Moody's ar putea retrograda ratingurile BNP Paribas, Société Générale și Crédit Agricole

Marile bănci franceze s-ar putea confrunta cu o nouă săptămână de turbulențe, întrucât Moody's ar putea retrograda ratingurile BNP Paribas, Société Générale și Crédit Agricole din cauza expunerii la criza datoriilor din Grecia, au declarat surse apropiate situației, citate de Wall Street Journal.

O retrogradare este așteptată după ce Moody's a pus sub supraveghere, pentru o posibilă scădere, calificativele celor trei bănci la 15 iunie, iar intervalul de trei luni, în care banca își încheie de obicei analizele, se apropie de sfârșit, au spus sursele.

Posibila retrogradare ar putea alimenta temerile privind modul în care băncile europene ar suporta o

nouă înrăutățire a crizei datoriilor suverane din zona euro.

În iulie, instituțiile de credit din zona euro au fost nevoie să reducă valoarea portofoliilor de obligații unei elene, parte a unui plan mai amplu de a sprijini Grecia. În momentul respectiv, băncile franceze au anunțat că expunerea lor pe Grecia este redusă și bine distribuită.

În august, a crescut îngrijorarea investitorilor că băncile europene ar înregistra pierderi massive dacă și alte state ar avea nevoie de ajutor finiciar. Pe lângă Grecia, Portugalia și Irlanda au primit pachete de sprijin finiciar, iar Banca Centrală Europeană ajută Italia și Spania să se împrumute la costuri sustenabile.

"Impactul unei retrogradări nu poate fi pozitiv", a afirmat Nicolas Véron, economist la centrul de cercetare Bruegel din Bruxelles. Véron a avertizat, însă, că piețele au fost afectate în ultimele luni mai puternic de comentariile politicienilor și șefilor băncilor centrale, decât de deciziile agenților de rating.

Pagină realizată de Olga GORCEAC

WSJ nu a putut contacta reprezentanți ai BNP Paribas sau Crédit Agricole

O retrogradare de către Moody's nu ar reprezenta o surpriză și nu ar schimba percepția guvernului francez în privința stabilității sistemului bancar al țării, a spus una dintre sursele citate.

În iunie, Moody's a avertizat că ar putea retrograda BNP Paribas și Crédit Agricole cu o treaptă, în timp ce calificativul Société Générale este analizat pentru o posibilă revizuire în scădere cu două trepte.

Decizia Moody's nu ar trebui să afecteze costurile la care se împrumută cele trei bănci, au afirmat sursele, deoarece, în prezent, agenția atribuie instituțiilor calificative ușor mai mari decât rivalii Fitch sau Standard&Poor's, iar investitorii se orienteză, de obicei, după cel mai scăzut rating.

Acești bănci franceze au fost afectate de turbulențele de pe burse din ultima perioadă, Société Générale fiind lovită cel mai puternic. Banca a pierdut aproape jumătate din valoarea de piață de la 1 august, respectiv 48%, în timp ce titlurile Crédit Agricole au coborât cu 35%, iar BNP Paribas cu 32%.

În fața reducerii ratingului, SocGen anunță măsuri dure

Societe Generale a anunțat că va reduce costurile și va vinde active în valoare de 4 miliarde euro pentru a-și consolida capitalul, însă acțiunile companiei sunt în scădere cu peste 10% din cauza temerilor privind expunerea pe datoriile de stat ale Greciei și o posibilă reducere a ratingului.

Anunțul Societe Generale are rolul de a reduce din presiunile negative care ar urma unei reduceri a ratingului, comentează un analist bancar, informează Mediafax.

"Unele puncte din comunicatul (publicat de banca – n. r.) sunt foarte pozitive. Dar nu cred că vor avea vreun impact astăzi. Reacția de azi a prețului acțiunilor este determinată în totalitate de așteptarea unei decizii a Moody's și de temerile ca Grecia ar putea părăsi zona euro", a arătat el.

Grupul francez a anunțat că va reduce costurile și va derula concedieri, accelerând în același timp ritmul în care vinde active "toxice". De asemenea, banca va vinde o parte din diviziile de asset management și servicii financiare.

Banca a menținut totodată ținta ratei capitalului de rang întâi de "mult peste" 9% în 2013, fără să fie necesare majorări de capital.

Lukoil alege Bulgaria pentru cea mai mare rafinărie din estul Europei

Grupul rus Lukoil va construi în colaborare cu compania franceză Tecnicip cea mai mare rafinărie din estul Europei, la sediul actualei unități de rafinare Nefochim din Burgas, Bulgaria, transmite Novinite.

Lukoil, cea mai mare companie petrolieră privată din Rusia, intenționează să investească în următorii zece ani circa 25 de miliarde de dolari în unități de procesare a petrolului, în Rusia și în străinătate, a declarat președintele Lukoil, Vagit Alekperov, informează Mediafax.

Contractul cu Tecnicip va fi semnat la sfârșitul lunii septembrie.

"Tecnicip va avea obligația să construiască instalația de rafinare în termen de 35 de luni. Unitatea va fi cea mai bună rafinărie din Estul Europei", a declarat președintele Lukoil, Vagit Alekperov.

Lukoil Nefochim, singura rafinărie operațională din Bulgaria, are o capacitate anuală de procesare de 9,8 milioane tone de petrol.

În 2010, rafinăria a procesat 5,95 milioane tone de țări.

Lukoil detine în total 10 rafinării, dintre care jumătate în Rusia. Capacitatea totală de rafinare a grupului Lukoil a fost anul trecut de 66 milioane de tone.

Licența de operare a rafinăriei din Burgas a fost revocată la sfârșitul lui iulie, pentru că nu au fost instalate până la termenul limită echipamente electronice de măsurare.

Punerea în practică a suspendării licenței a fost oprită printr-o decizie a unui tribunal administrativ din Sofia, iar rafinăria și-a reluat activitatea.

Decizia acestui tribunal nu este definitivă și poate fi contestată la Curtea Administrativă Supremă.

Dezastrele naturale generează pierderi record asigurătorilor

Companiile de asigurări ar putea înregistra în acest an pierderi record în urma pagubelor cauzate de dezastre naturale, după ce în prima jumătate a anului daunele provocate de astfel de catastrofe au urcat deja la 67 miliarde de dolari, dublu față de nivelul din aceeași perioadă a anului trecut, informează Mediafax.

Din cauza numărului neobișnuit de mare de tornade și uragane, anul 2011 este deja cel mai pagubos pentru industria asigurărilor după 2005, când uraganul Katrina a devastat New Orleans, provocând daune record, se arată într-un raport al grupului de reasigurare Swiss Re, preluat de Reuters.

Dezastrele induse de om au rezultat în prima jumătate a anului în plăti de numai 3 miliarde de dolari, similar cu nivelul din 2010, notează Swiss Re.

"După daunele asigurate, cauzate de dezastre naturale, 2011 este deja al doilea cel mai costisitor an din istorie pentru industria asigurărilor. Noi pagube cauzate de sezonul uraganelor din SUA sau de furtunile dure de iarnă din Europa au potențialul de a aduce cifrele pentru întregul an aproape de recordul de 120 miliarde de dolari din 2005", a declarat într-un comunicat economistul șef al Swiss Re, Thomas Hess.

Cutremurul din luna martie din Japonia, urmat de un val tsunami devastator, a cauzat costuri de 30 miliarde de dolari pentru industria asigurărilor, estimatează Swiss Re. Costul total al dezastrului va crește însă semnificativ odată cu includerea completă a cheltuielilor provocate de defectarea centralelor nucleare și de întreruperea lanțurilor comerciale.

Munich Re a estimat în iulie daunele ce trebuie suportate de industria asigurărilor în urma dezastrelor naturale la 60 miliarde de dolari, de cinci ori mai mari decât media primelor semestre ale ultimilor zece ani.

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitentilor din Republica Moldova, pe piata bursieră
(Perioada 22 august - 9 septembrie 2011)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
22.08.11 14:31	MD14TIVO1003	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	7489,00	40	299560,00	Cumparare vinzare	30000	24,96	10,00
22.08.11 14:31	MD14TRAB1002	SA "TRANSCON"	1601,00	1	1601,00	Cumparare vinzare	221389	0,72	5,00
23.08.11 14:31	MD14CAUT1006	SA "COMBINATUL AUTO 7"	224,00	15	3360,00	Cumparare vinzare	161559	0,14	15,00
23.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	420,00	3	1260,00	Cumparare vinzare	497424	0,08	8,00
23.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	520,00	3	1560,00	Cumparare vinzare	497424	0,10	8,00
23.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	912,00	3	2736,00	Cumparare vinzare	497424	0,18	8,00
23.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	840,00	3	2520,00	Cumparare vinzare	497424	0,17	8,00
23.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	420,00	3	1260,00	Cumparare vinzare	497424	0,08	8,00
24.08.11 12:56	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	8052,00	390	3140280,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	1671356	0,48	100,00
24.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	560,00	3	1680,00	Cumparare vinzare	497424	0,11	8,00
24.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	1520,00	3	4560,00	Cumparare vinzare	497424	0,31	8,00
25.08.11 10:48	MD14CUPC1008	SA "CEREALE CUPCINI"	6128,00	5	30640,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	1493033	0,41	10,00
25.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	620,00	3	1860,00	Cumparare vinzare	497424	0,12	8,00
25.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	1140,00	3	3420,00	Cumparare vinzare	497424	0,23	8,00
25.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	660,00	3	1980,00	Cumparare vinzare	497424	0,13	8,00
26.08.11 14:31	MD14ACIT1002	SA "DACIA-CONSTRUCTORUL"	41,00	4	164,00	Cumparare vinzare	8019	0,51	20,00
26.08.11 14:31	MD14ACIT1002	SA "DACIA-CONSTRUCTORUL"	53,00	4	212,00	Cumparare vinzare	8019	0,66	20,00
26.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	460,00	3	1380,00	Cumparare vinzare	497424	0,09	8,00
26.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	240,00	3	720,00	Cumparare vinzare	497424	0,05	8,00
26.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	220,00	3	660,00	Cumparare vinzare	497424	0,04	8,00
26.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	900,00	3	2700,00	Cumparare vinzare	497424	0,18	8,00
26.08.11 14:31	MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	760,00	3	2280,00	Cumparare vinzare	497424	0,15	8,00
01.09.11 11:42	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	876,00	20	17520,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,02	20,00
01.09.11 11:43	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	247,00	20	4940,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,00	20,00
01.09.11 11:43	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	100,00	20	2000,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,00	20,00
01.09.11 11:43	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	400,00	20	8000,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,01	20,00
01.09.11 11:44	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	387,00	20	7740,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,01	20,00
01.09.11 11:44	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	1398,00	20	27960,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,03	20,00
01.09.11 12:15	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	195,00	300	58500,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	1000067	0,02	100,00
01.09.11 12:29	MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	625,00	300	187500,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	1000067	0,06	100,00
01.09.11 14:31	MD14AMTR1009	SA "AUTOMOTOTRANS"	43,00	25	1075,00	Cumparare vinzare	44850	0,10	15,00
01.09.11 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	151,00	380	57380,00	Cumparare vinzare	1671356	0,01	100,00
01.09.11 14:31	MD14PRUT1002	SA IM "PRUT"	467,00	10	4670,00	Cumparare vinzare	65097	0,72	10,00
01.09.11 14:31	MD14PRUT1002	SA IM "PRUT"	280,00	10	2800,00	Cumparare vinzare	65097	0,43	10,00
01.09.11 14:31	MD14PRUT1002	SA IM "PRUT"	436,00	10	4360,00	Cumparare vinzare	65097	0,67	10,00
01.09.11 14:31	MD14PRUT1002	SA IM "PRUT"	91,00	10	910,00	Cumparare vinzare	65097	0,14	10,00
01.09.11 14:31	MD14PRUT1002	SA IM "PRUT"	83,00	10	830,00	Cumparare vinzare	65097	0,13	10,00
02.09.11 12:32	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	138,00	10	1380,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,02	30,00
02.09.11 12:32	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	161,00	10	1610,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,02	30,00
02.09.11 12:32	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	250,00	10	2500,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,04	30,00
02.09.11 12:33	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	186,00	10	1860,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,03	30,00
02.09.11 12:33	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	184,00	10	1840,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,03	30,00
02.09.11 12:34	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	161,00	10	1610,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,02	30,00
02.09.11 12:34	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	145,00	10	1450,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,02	30,00
02.09.11 12:34	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	46,00	10	460,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,01	30,00
02.09.11 12:35	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	100,00	10	1000,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,02	30,00
02.09.11 12:35	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	126,00	10	1260,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,02	30,00
02.09.11 12:36	MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	98,00	10	980,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	658501	0,01	30,00
02.09.11 14:31	MD14ANTO1001	SA "ANTICOR"	56,00	1	56,00	Cumparare vinzare	38977	0,14	55,00
02.09.11 14:31	MD14FAAN1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	277,00	7	1939,00	Cumparare vinzare	34000	0,81	10,00
02.09.11 14:31	MD14FAAN1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	113,00	7	791,00	Cumparare vinzare	34000	0,33	10,00
02.09.11 14:31	MD14FAAN1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	150,00	7	1050,00	Cumparare vinzare	34000	0,44	10,00
02.09.11 14:31	MD14FAAN1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	241,00	7	1687,00	Cumparare vinzare	34000	0,71	10,00
02.09.11 14:31	MD14FAAN1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	1650,00	7	11550,00	Cumparare vinzare	34000	4,85	10,00
Total				1828	3927161,00				

Statistica tranzacțiilor extrabursiere

pentru perioada 22.08.2011-02.09.2011

Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Pretul nominal (lei)	Numarul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)

<tbl_r cells="6" ix="1" maxc

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 13.09.2011

Коммерческие предложения на ФБМ на 13.09.2011 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14RUNT1004	SA "1000 MARUNTISURI"	0,00	112,00	1977,00	MD14JLC1001	SA "JLC"	0,00	45,00	33,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	310,00	3430,00	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	14,50	21900,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1140,00	1000,00	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	35,00	2016,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	621,00	MD14LUPA1009	SA "CAHULPAN"	0,00	12,00	750,00
MD14SPET1001	SA "SPERANTA - VEST"	0,00	5,00	137,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14PRUU1009	SA "PRUT '80"	0,00	6,50	75000,00	MD14MACN1002	SA "MACON"	0,00	15,00	112,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1250,00	13,00	MD14MACN1002	SA "MACON"	0,00	30,00	2406,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	1441,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	135,00	9896,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	23,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	13894,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	200,00	794,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1600,00	100,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	255,00	10000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1900,00	572,00	MD14MCICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	11,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1950,00	30,00	MD14MCICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	380,00	112,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	2000,00	9,00	MD14MOLC1008	SA "MOLDAGROCONSTRUCTIA"	0,00	400,00	54,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	28,00	1200,00	0,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	33,00	250,00	0,00
MD14AGRNI003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,85	5,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	45,00	40,00
MD14AGRNI003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	48,00	418,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	0,00	2,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	48,50	150,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	49,00	104,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	2197,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	50,00	305,00
MD14APEX1005	SA "APEX"	0,00	21,00	21930,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	318,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	70,00	32,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	10,61	133526,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	80,00	32,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	50,00	129,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARALIT"	0,00	12,00	6290,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	5,00	8775,00	MD14MONO1002	SA "MONOLIT"	0,00	18,00	8746,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	5,50	5000,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	15,00	248,00
MD14AVID1007	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	27,00	50,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	3,00	3434,00
MD14AVIF1005	SA "AVICOLA ROSSO SL"	0,00	10,00	55,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	3,40	9,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	6,00	3804,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	3,50	379,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	3300,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	1867,00
MD14BARD1000	Intreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	0,00	18,50	2,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	1517,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLOREȘTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	36,00	266,00	MD14NIC01002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	42,00	1200,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	43,70	2536,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	45,00	200,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	28122,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	85,50	1610,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	128,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	14497,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	210,00	160,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	1000,00	11,00	0,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,80	1759,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	0,00	25,00	90,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	1,00	41700,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	200,00	4688,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	30,00	200,00
MD14BIOC1006	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	0,00	15,00	2342,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	525,00	7555,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	310,00	15,00	0,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	4500,00	10,00	0,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	14,00	30,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	1200,00	292,00	MD14PIEE1000	SA Inreprinderarea Mixta "PIELE"	0,00	20,00	500,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	150,00	5000,00	MD14PIEE1000	SA Inreprinderarea Mixta "PIELE"	0,00	10,00	4,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	23,00	1776,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	40,00	471,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	20,00	9000,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	10,00	17942,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14PREF1008	SA "PRESTFERTIL"	0,00	10,00	26277,00
MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	73,00	3,00	0,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALEIERE"	0,00	1,80	1017190,00</

**Darea de seamă rezumativă
a S.A. „Unconsacom” de tip deschis pentru a. 2010**

1. Denumirea completă și prescurtată a emitentului:
Societatea pe acțiuni „Unconsacom”, S.A. “Unconsacom”
2. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului: 1003609002298 din 04.01.99.
3. Sediul societății, numerele de telefon și fax pentru relații: or. Ungheni, strada Boico nr. 4,
4. Principalele genuri de activitate; acordarea serviciilor catre consumatori, oferirea serviciilor de arenda a spațiilor imobiliare – depozite, servicii de construcții
5. Persoanele cu funcții de răspundere ale societății:
Gh. Casian, V. Iurii, E. Camerzan, V. Kuciuk, B. Sestac, Iu. Rufa, R. Pascari.
6. Persoane care dețin, individual sau împreună cu persoanele afiliate, cel puțin 50% plus o acțiune din volumul total al acțiunilor cu drept de vot ale emitentului – B. Sestac.
7. Persoane care au acces la informația confidențială în virtutea funcției deținute, a condițiilor contractelor sau în urma delegării dreptului respectiv din partea emitentului ori a altui insider al acestuia: Gh. Casian, V. Iurii, V. Kuciuk, B. Sestac
8. Persoane fizice care în decursul ultimelor 6 luni în oricare mod cad sub incidenta punctelor 5-7: Gh. Casian, V. Iurii, V. Kuciuk, B. Sestac.
9. Persoane fizice afiliate persoanelor specificate la punctele 5-8: A. Kuciuk.
10. **Capitalul social al emitentului în profilul tipurilor de acțiuni**

Tipul acțiunilor plasate	Numărul (unității)	Valoarea nominală (fixată) a unei acțiuni (lei)	Cota în capitalul social, %	Descrierea succintă a acțiunilor
Ordinare	752571	5	100	Actinea ordinara conferă proprietarului dreptul la un vot în AG, dreptul de a primi o cota-partea din dividende, și o parte din bunurile SA în cazul lichidării acesteia
Preferențiale (în profitul claselor)			-	
Total	752571	5	100	

11. Societatea nu are obligații plasate.
  12. **Lista persoanelor înregistrate în registru care dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot ale emitentului**
Denumirea (N. P. P.) persoanelor înregistrate în registru	Numărul de acțiuni cu drept de vot deținute	Cota acțiunilor cu drept de vot deținute în numărul total al acțiunilor cu drept de vot ale emitentului, %	
Ordinare	Preferențiale	Ordinare	Preferențiale
Boris Sestac	742567	98,67	-
13. Societatea nu detine acțiuni în alte întreprinderi
  14. Societatea nu are filiale și reprezentanțe.
  15. Informații vizând persoana imputernicită cu ținerea registrului deținătorilor valorilor mobiliare ale emitentului: Registrul independent „Grupa Financiară”, mun. Chisinau, str. Armeneasca 55, licență CNPF nr. 000058, contractul de tinere a registrului deținătorilor de valori mobiliare nr. Nr. 405 din 1995, telefonul de contact 271845.
  16. Nu sunt informații despre evenimentele, ce au influențat sau pot influența esențial starea financiară a emitentului.

17. Bilanțul contabil rezumativ al emitentului la data raportată (01.01.2010):

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, (lei)	La finele anului de gestiune precedent, (lei)
Activ		
1. Active pe termen lung	8163899	8963232
1.1 Active nemateriale		
1.2 Active materiale pe termen lung	7786533	8935866
1.3 Active financiare pe termen lung	377366	27366
1.4 Alte active pe termen lung		
2. Active curente	268680	661028
2.1 Stocuri de mărfuri și materiale	38849	37000
2.2 Creanțe pe termen scurt	229408	209872
2.3 Investiții pe termen scurt		350000
2.4 Mijloace bănești	4123	64156
2.5 Alte active curente		
Bilanț	8432579	9624260
Pasiv	8432579	9624260
3. Capital propriu		
3.1 Capital statutar și suplimentar	4464345	4464345
Capital statutar		
Capital suplimentar		
Capital nevărsat		
Capital retras		
Total 3.1		
3.2 Rezerve	5287051	5985028
inclusiv: – stabilite de legislație		
- prevăzute de statut		
- alte rezerve	5287051	5985028
3.3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	1806899	1676228
Corectii ale rezultatelor perioadelor precedente		
Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	(1452170)	(1452170)
Profit net (pierdere) al anului de gestiune	(402033)	
Profit utilizat al anului de gestiune		
Total 3.3		
3.4 Capital secundar	411406	816496
Total capitolul 3	8355903	9589641
4. Datorii pe termen lung – total		
4.1 Datorii financiare pe termen lung		
4.2 Datorii pe termen lung calculate		
5. Datorii pe termen scurt	76676	34619
5.1 Datorii financiare pe termen scurt		
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	3601	1454
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	73075	33165
Bilanț	8432579	9624260

18. Darea de seamă rezumativă privind rezultatele financiare la data raportată:

Indicatorii	Perioada raportată	Anul precedent
1. Vînzări nete	779	
2. Costul vînzărilor	160	
3. Profitul brut (pierdere globală)	619	
4. Alte venituri operaționale	42693	
5. Cheltuieli comerciale	446	
6. Cheltuieli generale și administrative	207329	295001
7. Alte cheltuieli operaționale	193	145345
8. Rezultatul din activitatea operațională profit (pierdere)	206903	398099
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	78187	11537
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	1068	7603
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	129784	402033
12. Rezultatul excepțional: profit (pierdere)		
13. Profitul (pierdere) perioadei raportata pînă la impozitare	129784	402033
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit		
15. Profitul net (pierdere netă)	129784	402033
16. Directiile de utilizare a profitului net pe parcursul anului de gestiune precedent:		
17. Activele nete ale emitentului		
18. Activele nete ale emitentului în raport la o acțiune ordinară	11	13
19. Profitul net la o acțiune ordinară a societății	-	-
20. Datorile la dividendele anilor precedenți	-	-
21. Dividendele la o acțiune a emitentului: – plătite în avans pe parcursul anului raportat – propuse de Consiliul societății conform totalurilor anului raportat	-	-
22. Prețul de piață al unei acțiuni a societății (la Bursa de Valoră a Moldovei) • minimal	-	-
• maximal	-	-
• mediu	-	-
23. Numărul de acționari	153	153

19. Persoane care au semnat bilanțul contabil al societății pe a. 2010:
Valeriu KUCIUK, **presedintele Consiliului S.A. „Unconsacom”.**

20. In a. 2010 nu sau desfasurat adunari generale a acionarilor, iar comisia de cenzori nu a prezentat raport.

21. Informații vizând auditorul emitentului: conform deciziei adunarilor actionarilor din a. 2009, societatea nu a încheiat contract cu organizații de audit.

Depozitarul Național de Valori Mobiliare

ÎN ATENȚIA PARTICIPANȚILOR PROFESIONIȘTI LA PIATA VALORILOR MOBILIARE

Depozitarul Național de Valori Mobiliare, licențele CNPF A MMII 003622 și A MMII 003621, CNPF 000574, în legătură cu eroarea de ordin tehnic Vă comunică că:

1. Lista valorilor mobiliare admise la DNVM (ordin nr. 44din 01.09.2011) publicată în Nr. 35 din 07.09.2011 al ziarului “Capital Market” urmează a fi citită

Emitentul VM	Codul ISIN
SA "BM NOVA"	MD14BNOV1006
SC "Tomai – Vinex" SA	MD14TVIN1004
Compania de Brokeraj "DAAC Invest"	MD14NET1005

In atenția acionarilor si persoanelor cointeresate

IM “Prut” SA

IDNO 1003600079453

La 09.09.2011 a avut loc adunarea generală extraordinară a acionarilor IM “Prut” SA cu prezenta pe adresa m. Chisinau, str. Bernardazzi, 60, cu cvorumul 57,38%.

LA ADUNAREA AU FOST ADOPTATE URMATOARELE HOTARIRI:

1. A accepta din partea IM “Prut” SA încheierea contractului de fidejusină privind asigurarea rambursării creditului solicitat de catre «Floarea Soarelui» S.A. de la B.C. “Moldova-Agroimdbank” S.A. în suma de pînă la și nu mai mult de 40 000 000 (patruzeci milioane) USD sau echivalentul acestei sume (totale sau partiale) în EUR, MDL pe o perioadă de la 6 luni pînă la 24 luni, inclusiv a liniei de credit în suma de pînă la și nu mai mult de 20 000 000 (douăzeci milioane) USD sau echivalentul acestei sume (totale sau partiale) în EUR, MDL de la B.C. „Moldova Agroimdbank” S.A. pe o perioadă de pînă la 12 luni pentru finanțarea activității curente.
2. A imputernici pe Directorul general al IM “Prut” SA domnului Scutelnic Ion (IDNP 0961810889952) de a semna cu banca B.C. „Moldova Agroimdbank” S.A. contract de fidejusină.
3. Autentifica semnaturile președintelui și secretarul adunării generale pe procesul-verbal de către membrii comisiei de cenzori în exercitu.

IM “Prut” S.A.

În atenția acionarilor SA “Ghidighici-Vin”

Consiliul S. A. Ghidighici-Vin anunță convocarea adunării generale extraordinară a acionarilor pentru data de 15 octombrie 2011 ora 10-00 în incinta societății pe adresa: mun. Chisinau, sat Ghidighici str. A. Mateevici 4 (Fabrica de vin). Adunarea se va desfasura cu prezenta personală a acionarilor

ORDINEA DE ZI:

1. Alegerea administratorului SA “Ghidighici-Vin”.
2. Alegerea președintelui și Consiliului SA “Ghidighici-Vin”.
3. Alegerea Comisiei de cenzori SA “Ghidighici-Vin”.
4. Examinarea stării economico-financiare la moment a datorilor debitorilor și creditorilor.
5. Alegerea comisiei privind examinarea situației economico-financiare pe perioada anilor 1998-2006 și 2006-2011.
6. Alegerea directorului executiv “Ghidighici-Vin” S.A.
7. Examinarea cu privire la rezilarea contracelor de arendă

Lista acionarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită la data de 30.03.2011. Cu materialele incluse pe ordinea de zi a adunării acionarilor, acionarii pot face cunoștință din data de 01 octombrie 2011 pe adresa mun. Chisinau, sat. Ghidighici, str. A. Mateevici 4 (fabrica de vin).

Actionarii vor avea asupra lor buletinul de identitate, iar reprezentanții procura perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

Consiliul SA “Ghidighici-Vin”

DAAC Invest

Informația cu privire la rezultatele ofertei publice înregistrată conform Hotărârii CNPF

Ofertantul: IM "Prim Acord" SRL, IDNO 1006600007028, adresa Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Drumul Viilor, 37, ap. 43

Compania de brokeri: CB "DAAC Invest" SA, adresa mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 10

Informația privind emitentul: Societatea pe acțiuni "Fabrica de fermentare tutunului Florești" SA, IDNO 10036070084447, Republica Moldova, or. Florești, str. Mihai Eminescu, 194 – Numărul de valorilor mobiliare solicitat în cadrul ofertei publice – 140 717 acțiuni (6,6%)

– Numărul și cota valorilor mobiliare depuse în cadrul ofertei publice – 12 828 acțiuni (0,6%)

– Numărul de valori mobiliare procurate de ofertant și suma totală plătită – 12 828 acțiuni, valoarea totală acțiunilor procurate 12 186,6 lei

– Numărul valorilor mobiliare acceptate spre procurare – 12 828 acțiuni

– Actual oferentul deține 2 004 189 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, ce constituie 94% din capitalul social al Societății.

– Achitarea cu vânzătorii se efectuează în termen începând la data de 14.09.2011, în conformitate cu contractele încheiate.

IM „Prim Acord” SRL

S.A. "RAPID – CONSTRUCTIA"

Stimate acționar, conducerea S.A. "Rapid – construcția" anunță convocarea adunării generale anuale a acționarilor care va avea loc la 23.09.2011, pe adresa or. Telenești str. Dacia 20. Începutul adunării la orele 11:00, înregistrarea la ora 09:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a organului executiv și consiliului societății despre activitatea economico-financiară pe anul 2010 și direcțiile principale de activitate pe anul 2011;
2. Darea de seamă a comisiei de cenzuri;
3. Alegerea organului executiv;
4. Stabilirea quantumului renumerării membrilor consiliului societății și a comisiei de cenzuri;
5. Confirmarea auditului;

Acionarul are dreptul să fie familiarizat cu materialele pentru ordinea de zi de la data de 12.09.2010 de la orele 08:00 pînă la 17:00, în zilele de lucru pe adresa întreprinderii.

Acionarul trebuie să posedă acte de identitate, iar reprezentantul lui procură asigurată în modul stabilit de lege.

Director S.A. „Rapid construcția”
Iulia Capmari

"Moldagrotehnica" SA

Consiliul Societății pe Acțiuni „Moldagrotehnica” anunță convocarea Adunării Generale extraordinare a acționarilor, care va avea loc la 30 septembrie 2011 la ora 11:00 în incinta „Moldagrotehnica” SA, pe adresa: or. Bălți, str. Industrială, 4. Începutul înregistrării la ora 10:00. Sfârșitul înregistrării la ora 10:45

ORDINEA DE ZI:

1. Privitor la gajarea bunurilor societății.
2. Privitor la acordarea fidejusiunii.
3. Privitor la desemnarea persoanei responsabile pentru semnarea contractelor de gaj și de fidejusiune.

Adunarea Generală a acționarilor se ține cu prezența acționarilor.

Lista acționarilor, care au dreptul să participe la adunare conform situației la 10 septembrie 2011.

Acionarii vor prezenta actul de identitate, iar reprezentanții acționarilor procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

De materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale se poate lua cunoștință pe adresa or. Bălți, str. Industrială, 4 „Moldagrotehnica” SA tel. 231- 88-700 de la 20 septembrie 2011 de la ora 9:00 pînă la ora 16:30.

Consiliul Societății

Stimați acționari ai S.A. "VINUL CODRILOR"

Organul executiv al S.A. "VINUL CODRILOR" anunță convocarea adunării generale anuale a acționarilor la 13 octombrie 2011, ora 11:00, pe adresa: r. Orhei, s. Peresecina, str. Ștefan cel Mare, 4. Începutul înregistrării - ora 10:00. Încheierea înregistrării - ora 10:45. Adunarea se va desfășura cu prezența acționarilor.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Organului Executiv privind activitatea de producere și economico-financiară în anul 2010.
2. Aprobarea Raportului financiar pentru anul 2010.
3. Darea de seamă a Comisiei de cenzori.
4. Alegerea membrilor consiliului societății.
5. Alegerea comisiei de cenzori.
6. Cu privire la confirmarea organizației de audit și stabilirea quantumului retribuției serviciilor prestate.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală anuală este întocmită la data de evidență 01 septembrie 2011. Materialele referitor la ordinea de zi a adunării generale pot fi consultate de către acționari în zilele de lucru, începînd cu 01.10.2011 între orele 9:00-13:00, pe adresa r-l. Orhei, s. Peresecina, str. Ștefan cel Mare 4, S.A. "VINUL CODRILOR".

Acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții lor procură perfectată conform legislației în vigoare.

Conducerea S.A. "VINUL CODRILOR"

«Întreprinderea de Transporturi Auto nr. 1» SA

В соответствии с решением Совета «Întreprinderea de Transporturi Auto nr. 1» SA принята отставка члена Совета Общества Олейниковой И. Н. с 01 сентября 2011г.

Stimați acționari "MOLDTEHMED" SA!

Conform deciziei din 12 septembrie 2011 al Consiliului Societății „MOLDTEHMED” SA, anunță acționarii Societății despre convocarea Adunării generale extraordinare „MOLDTEHMED” SA cu prezența acționarilor care se va ține la data de 17 octombrie 2011, ora 11:00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Maria Dragan 19, etajul 3, cabinetul directorului. Înregistrarea acționarilor se va efectua de la ora 10:00 pînă la 10:45

ORDINEA DE ZI**a Adunării generale extraordinare „Moldtehmed”SA:**

1. Privind încetarea înainte de termen a împunerărilor membrilor Consiliului societății;
2. Alegerea membrilor Consiliului societății și stabilirea quantumului remunerării muncii lor;
3. Privind încetarea înainte de termen a împunerărilor membrilor Comisiei de Cenzori;
4. Alegerea membrilor Comisiei de Cenzori și stabilirea quantumului remunerării muncii lor;
5. Autentificarea procesului verbal al Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea generală extraordinară va fi întocmită de către registratorul independent „Registru” S.A. conform situației la data de 16 septembrie 2011.

Acionarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării generale extraordinare începînd cu 6 octombrie 2011 pe adresa: mun. Chișinău, str. Maria Dragan 19, în zilele lucrătoare de la ora 9:00 pînă la 16:00, anticamera, telefonul de contact: 47-20-96

Participanții la Adunare vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor – procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

Stimate Actionar “Combinatul materialelor de constructie din or. CAHUL” S.A.,

„Moldagoconstructia” SA, MD-2012, str. Mitropolit Varlaam 65, mun. Chișinău, Republica Moldova, detinator a 234251 (două sute treizeci și patru mii două sute cincizeci și una) acțiuni ordinare nominative ale SA „Combinatul materialelor de constructie din or. Cahul” (c/f 1008603000482, MD 3901, or. Cahul, str. Muncii, 1/A), anunta oferta publică de vinzare obligatorie a acțiunilor sale în cantitate de 209000 acțiuni ale SA „Combinatul materialelor de constructie din or. Cahul”, prin Licitatie cu strigare ca Pachet unic la BVM (Codul ISIN MD14TULA1005).

Persoanele afiliate ale „Moldagoconstructia” SA detin 0 (zero) acțiuni ordinare nominative ale SA „Combinatul materialelor de constructie din or. Cahul”.

Cantitatea acțiunilor spre vinzare este – 209000 (două sute nouă mii) unități.

Prețul initial de vinzare este de 10.00 lei pentru o acțiune și este indicat în prospectul ofertei publice înregistrat de CNPF;

Oferta Publică se desfășoara în perioada a 30 de zile începînd cu 14 septembrie 2011.

Brokerul ce deserveste Oferta Publică este S.A. „FINCOM”, c/f 1003600106344, adresa juridică: Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, str. Tighina, 65, of. 207-209.

Cu prospectul ofertei publice se poate lua cunoștință în incinta Brokerului, pe toata perioada de acțiune a Ofertei publice, și anume: S.A. „FINCOM”, adresa juridică: Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, Tighina, 65, of. 207-209; telefon de contact: 272564.

Pentru cumpărarea acțiunilor, potentialul comparitor trebuie să încheie un contract cu Brokerul acreditat la BVM și să transfere volumul deplin de mijloace banesti la contul acestuia.

Telefoanele de contact: 272564.

«UNIVERSAL» S.A.**Darea de seamă privind rezultatele ofertei publice de procurarea acțiunilor «UNIVERSAL» S.A.**

1. Oferent – Societatea comercială „REDAN-IMPEX” S.R.L. (MD-2038, Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Decebal, 72/1; IDNO 1003600150576, înregistrată 17.12.2003).
2. Compania de brokeraj – «GEST-CAPITAL» S.A. (MD – 2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Tighina 49/3; 1002600055548, înregistrat 09.12.2008).
3. Emitent – «UNIVERSAL» S.A. (MD-2015, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Zelinschi, 7; IDNO 1003600028473, înregistrată 26.01.1993).
4. Hotărîrea Comisiei Naționale prin care a fost înregistrat prospectul ofertei publice – Hotărîrea CNPF Nr. 26/5 din 07.07.2011.
5. Numărul de valori mobiliare solicitat în cadrul ofertei publice – 240 000 acțiuni ordinare nominative (17,9%).
6. Numărul și cota valorilor mobiliare depuse în cadrul ofertei publice – 143 778 acțiuni ordinare nominative (10,73%).
7. Numărul de valori mobiliare procurate de ofertant și suma totală plătită – 143 778 acțiuni ordinare nominative/suma totală 287 556,00 lei.
8. Cota valorilor mobiliare deținute de ofertant după închiderea ofertei publice – 224 807 acțiuni (16,77%).
9. Cota valorilor mobiliare deținute de ofertant și persoanele afiliate după închiderea ofertei publice – 224 807 acțiuni (16,77%).
10. Data și modul de achitare acțiunilor – în conformitate cu Regulile BVM, DNVM, începînd la data de 10 septembrie 2011, în oficiul «GEST CAPITAL» S.A.: mun. Chișinău, str. Tighina 49/3, (54-81-56, 54-24-53).

Administrator S.C. «REDAN-IMPEX» S.R.L.

Donos Iosif

Совет І.М. "Călărași Divin" S.A.

информирует о созыве внеочередного общего собрания акционеров в очной форме, которое состоится 29 сентября 2011 г., по адресу: ул. Кэлэрашилор, 10, г. Кэлэрашь, административный корпус. Начало Регистрации участников внеочередного общего собрания акционеров – 10.00 часов. Начало собрания акционеров – 11.30 часов

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О досрочном прекращении полномочий членов Совета, избранных на собрании акционеров от 27 мая 2011 г.
2. Об избрании новых членов Совета Общества.

Список акционеров, имеющих право участвовать во внеочередном общем собрании акционеров, будет составлен по состоянию на 15 сентября 2011 г.

Акционеры могут ознакомиться с материалами повестки дня начиная с 19 сентября 2011 г., в рабочие дни, в диапазоне 08.00 ч. – 16.00 ч.

Для участия в собрании акционеры обязаны представить удостоверение личности, а их представители и доверенность, составленную в соответствии с требованиями законодательства.

**С уважением,
Совет І.М. "Călărași Divin" S.A**

S.A. "Franzeluța"**Informație asupra deciziilor adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. "Franzeluța"**

La 02.09.2011 în incinta sălii de festivități amplasată pe adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 30 a avut loc adunarea generală ordinată anuală cu prezența acționarilor S.A. "Franzeluța". La adunare au participat 908 acționari personal și prin reprezentanți, ce a cuprins 81,0% din acțiunile cu drept de vot, adunarea fiind deliberativă.

ADUNAREA A EXAMINAT URMĂTOARELE CHESTIUNI CU ADOPTAREA HOTĂRÂRILOR RESPECTIVE:

1. Cu privire la alegerea organelor de conducere ale Societății. În componența Consiliului S.A. "Franzeluța" au fost alese următoarele persoane: V. Guțu; Șt. Chitoroagă; M. Grosu; V. Tozovan; Șt. Creangă; S. Caraman; V. Cibotari. În componența rezervei Consiliului S.A. "Franzeluța" au fost alese următoarele persoane: V. Șalari; S. Danilescu. Se alege Comisia de Cenzori a S.A. "Franzeluța" în componență: E. Dumbrăveanu; N. Vladimirova; T. Rozombac; L. Bîcovenchi; A. Cleidzit.
2. Cu privire la aprobatarea Statutului societății și Regulamentelor de activitate ale Consiliului societății, Comisiei de Cenzori ai S.A. "Franzeluța" în redacție nouă. Prin vot „pro“ unanim s-a hotărât:
  1. Se aprobă Statutul Societății pe acțiuni „Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” (redacție nouă) și se înaintează spre înregistrare în ordinea stabilită de legislația în vigoare.
  2. Se aprobă Regulamentul cu privire la Consiliul Societății pe acțiuni „Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” (redacție nouă).
  3. Se aprobă Regulamentul cu privire la Comisia de Cenzori a Societății pe acțiuni „Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” (redacție nouă).
 Prin vot „pro“ unanim s – a hotărât: Procesul verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. "Franzeluța" din 02.09.2011 va fi semnat

Spre atenția investitorilor și acționarilor „MONTTEHSAN” S.A.

În baza Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare Nr. 40/4 din 25.08.2011 cu privire la înregistrarea prospectului ofertei publice de vînzare obligatorie pe piață secundară a valorilor mobiliare emise de „MONTTEHSAN” S.A., inițiată de insider,

SE ANUNȚĂ OFERTĂ PUBLICĂ ÎN URMĂTOARELE CONDIȚII:

- Vînzătorul, Ciovan Evghenii (IDNP – 0962410423670), deținător a 6 878 acțiuni ordinare nominative emise de „MONTTEHSAN” S.A. (codul ISIN MD14HSAN1001, numărul de identificare de stat – codul fiscal 1002600046223), ceea ce constituie 3,4207% din totalul acțiunilor plasate, care împreună cu persoanele afiliate deține 17 447 acțiuni ordinare nominative, ceea ce constituie 8,677% din totalul acțiunilor plasate, anunță oferta publică de vînzare obligatorie pe piață secundară a valorilor mobiliare emise de „MONTTEHSAN” S.A. (codul ISIN MD14HSAN1001, numărul de identificare de stat – codul fiscal 1002600046223), inițiată de insider.
- Obiectul ofertei publice de vînzare a valorilor mobiliare, inițiată de insider – 6 878 acțiuni ordinare nominative, ceea ce constituie 3,4207% din totalul acțiunilor plasate. Valorile mobiliare din oferta publică de vînzare a acțiunilor emise de „MONTTEHSAN” S.A. (MD14HSAN1001) se expun ca pachet unic (lot unic).
- Prețul de vînzare al unei acțiuni – 86,60 lei (optzeci și sase lei 60 bani) lei
- Termenul de acțiune al ofertei – 30 zile: de pe data de 14 septembrie 2011 pînă la data de 13 octombrie 2011..
- Licităția cu pachetul unic se va petrece în ziua închiderii ofertei publice pe data de 13 octombrie 2011 ora 10:00 în sala de negocieri a BVM. Modul de desfășurarea a licitației la Bursa de Valori a Moldovei se efectuează conform Regulamentului privind organizarea și efectuarea tranzacțiilor cu pachetele unice de valori mobiliare, aprobat prin hotărârea CNVM nr. 31/10 din 18.12.2003, cu modificările și completările ulterioare.
- Compania de brokeri, care este antrenată de către ofertant în procesul de derulare a ofertei publice pe piață secundară: Societatea de Valori Mobiliare „IUVENTUS – DS” SA (numărul de identificare de stat – codul fiscal 1003600064734)
- Toți doritorii pot lua cunoștință cu prospecțul ofertei publice pe piață secundară și primi informații suplimentare în fiecare zi lucrătoare între orele 10.00 – 16.00 la: Societatea de Valori Mobiliare „IUVENTUS – DS” SA pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 65, of. 708, tel: 27-00-35.

„AVIS-NORD”SA

DAREA DE SEAMĂ PRIVIND REZULTATELE OFERTEI PUBLICE

Înregistrată conform Hotărârii CNPF nr. 24/13 din 24.06.2011

1. Denumirea/numele, prenumele ofertantului: „AVIS-NORD”SA
2. Denumirea companiei de brokeri: CB „PROAJIOC” SA
3. Denumirea emitentului de valori mobiliare: „AGRO-FORTUS”SA
4. Numărul și data hotărârii CNPF prin care a fost înregistrat prospectul ofertei publice: Nr. 24/13 din 24.06.2011
5. Numărul de valori mobiliare propuse spre vînzare în cadrul ofertei publice: 118 717 unități
6. Prețul minimal propus de 17,60 lei vînzare a unei valori mobiliare
7. Numărul cererilor de procurare depuse 0 unități în cadrul ofertei publice:
8. Numărul de valori mobiliare vîndute de 0 unități oferit și suma totală primită: Suma – 0,00 lei

Spre atenția investitorilor și acționarilor „MONTTEHSAN” S.A.

În baza Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare Nr. 40/4 din 25.08.2011 cu privire la înregistrarea prospectului ofertei publice de vînzare benevolă a valorilor mobiliare pe piață secundară privind înstrăinarea acțiunilor ordinare nominative emise de „MONTTEHSAN” S.A.

ÎN URMĂTOARELE CONDIȚII:

- Vînzătorul, Parmaci Maria (IDNP – 2003003085582), deținătoare a 1 236 acțiuni ordinare nominative emise de „MONTTEHSAN” S.A. (codul ISIN MD14HSAN1001, numărul de identificare de stat – codul fiscal 1002600046223), ceea ce constituie 0,6147% din totalul acțiunilor plasate, care împreună cu persoanele afiliate deține 1 236 acțiuni ordinare nominative, ceea ce constituie 0,6147% din totalul acțiunilor plasate, anunță oferta publică de vînzare benevolă a valorilor mobiliare pe piață secundară privind înstrăinarea acțiunilor ordinare nominative emise de „MONTTEHSAN” S.A. (codul ISIN MD14HSAN1001, numărul de identificare de stat – codul fiscal 1002600046223)
- Obiectul ofertei publice de vînzare benevolă a valorilor mobiliare pe piață secundară – 1 236 acțiuni ordinare nominative, ceea ce constituie 0,6147% din totalul acțiunilor plasate. Valorile mobiliare din oferta publică de vînzare benevolă a valorilor mobiliare pe piață secundară privind înstrăinarea acțiunilor emise de „MONTTEHSAN” S.A. (MD14HSAN1001) se expun ca pachet unic (lot unic).
- Prețul de vînzare al unei acțiuni – 86,60 lei (optzeci și sase lei 60 bani) lei
- Termenul de acțiune al ofertei – 30 zile: de pe data de 14 septembrie 2011 pînă la data de 13 octombrie 2011..
- Licităția cu pachetul unic se va petrece în ziua închiderii ofertei publice pe data de 13 octombrie 2011 ora 10:00 în sala de negocieri a BVM. Modul de desfășurarea a licitației la Bursa de Valori a Moldovei se efectuează conform Regulamentului privind organizarea și efectuarea tranzacțiilor cu pachetele unice de valori mobiliare, aprobat prin hotărârea CNVM nr. 31/10 din 18.12.2003, cu modificările și completările ulterioare.
- Compania de brokeri, care este antrenată de către ofertant în procesul de derulare a ofertei publice pe piață secundară: Societatea de Valori Mobiliare „IUVENTUS – DS” SA (numărul de identificare de stat – codul fiscal 1003600064734)
- Toți doritorii pot lua cunoștință cu prospecțul ofertei publice pe piață secundară și primi informații suplimentare în fiecare zi lucrătoare între orele 10.00 – 16.00 la: Societatea de Valori Mobiliare „IUVENTUS – DS” SA pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 65, of. 708, tel: 27-00-35.

DAAC Invest

STIMATE ACȚIONAR A IM „PIELE” SA

Esastampa International SRL, (nr. de înregistrare 02008310506 din 06.05.2011, CAP 56012, Italia, Calcinaia (PI) str. Barducci, 48) care până la anunțarea ofertei prezente împreună cu persoanele afiliate deține 1 046 055 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot IM „Piele” SA, în continuare „Ofertant”, anunță oferta publică de preluare benevolă pe piață secundară a valorilor mobiliare, obiectul căreia îl constituie procurarea a 314 185 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, cu valoarea nominală de 8 lei fiecare, cod ISIN MD14PIEE1000, emise de către Societatea pe acțiuni IM „Piele” SA, nr. 1002600027619 din 08.02.1994, adresa juridică: MD-2023, str. Ismail, 99, mun. Chisinau, la prețul de 8 (opt lei 00 bani) per acțiune, cu termen de acțiune a ofertei publice de 30 zile din data anunțării ofertei prezente.

Oferta publică va fi deservită de către Compania de Brokeraj „DAAC Invest” SA, nr. de înregistrare 1003600091448 din 13.11.2008.

Propunerile de vînzare se vor receptiona în perioada 14.09.2011 – 13.10.2011 (termenul de acțiune a ofertei publice), zilnic între orele 9:00 – 12:00 și 14:00-16:00 cu excepția zilelor de odihnă și zilelor de sărbătoare nelucrătoare, de către Compania de brokeraj „DAAC Invest” SA, la adresa de reședință: MD2069, Republica Moldova, mun. Chișinău str. Calea leșilor, 10 Telefoanele de contact:

/3732/ 50 83 51; 74 15 72.

Doritorii pot lua cunoștință cu conținutul prospectului ofertei publice la adresa: MD-2069, mun. Chișinău, str. Calea leșilor, 10, în incinta companiei Compania de Brokeraj „DAAC Invest” SA în pe parcursul termenului de acțiune a ofertei publice.

SUPLIMENTAR

Pentru vînzarea acțiunilor, persoanele fizice vor prezenta următoarele acte:

- Buletinul de identitate sau pașaportul de uz intern, emis de fosta U. R. S. S., modelul anului 1974 (cu condiția existenței în aceste pașapoarte a următoarelor mențiuni, confirmate prin semnatuра și stampila organului abilitat: pentru pensionari – mențiunea despre cetățenia Republicii Moldova și numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP); pentru persoanele care au renunțat la acte din considerente religioase – cetățenia Republicii Moldova și mențiunea „Valabil pe termen nelimitat”);
- Copia actului de identitate;
- Extrasul din registrul acționarilor. Datele extrasului din registrul acționarilor trebuie să corespundă datelor din actul de identitate.

În cazul în care vînzarea acțiunilor se va face prin reprezentant, se va prezenta procura de reprezentare, perfectată (autentificată) notarial în conformitate cu legislația în vigoare.

Obținerea extrasului din registru, precum și actualizarea datelor în registru poate fi realizată la Registrul Independent „Grupa Financiară” S.A., str. Armeană, 55, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Tel. 27-04-18

SA „Bere-Unitanc”

În baza deciziei Consiliului nr. 03 din 12.09.2011 SA „Bere-Unitanc” anunță convocarea adunării generale extraordinare cu prezența acționarilor la data de 15.10.2011, ora 11:00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Calea leșilor, 33. În registrarea acționarilor va începe la ora 10-00 și se va finisa la 10-45.

ORDENAEA DE ZI:

1. Majorarea capitalului social prin emisiunea suplimentară de acțiuni închise.
2. Aprobarea actelor de evaluare a activelor la valoarea de peată.
3. Cu privire la emisiunea de obligații asigurate.
4. Aprobarea contractelor aferente emisiunii de obligații (de subscriere de daj, de intermediere etc.)
5. Aprobarea dărilor principale ale prospectului emisiunii de obligații.
6. Modificări și completări la statut.
7. Aprobarea gajului aferent emisiunii de obligații.
8. Împuternicirea persoanelor pentru a semna documentele aferente emisiunii de obligații și majorării capitalului social.
9. Autentificarea semnăturilor pe procesul verbal al adunării generale a acționarilor.

Acționari pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi a adunării generale a acționarilor zilnic între orele 9:00-17:00, începînd cu data de 05.10.2011 la adresa: mun. Chișinău, str. Calea leșilor, 33.

Acționari urmează să prezinte buletinul de identitate, iar reprezentanții acestora – procura perfectată conform legislației.

Lista acționarilor va fi întocmită cu data de 19.09.2011.

Președintele Consiliului SA „Bere-Unitanc”
Cemortan Valerian

S.A. “Metalic”

Rezultatele Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. “Metalic”

S.A. „Metalic” aduce la cunoștința acționarilor săi, că la 23 august 2011 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor societății. S-au înregistrat participanți, care reprezintă personal sau prin mandat 51286 de voturi din numărul total al acțiunilor cu drept de vot, cvorumul constituind 55,68%.

CONFORM ORDINEI DE ZI AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE DECIZII:

- a alege pe un termen de patru ani consiliul societății S.A. «Metalic».
- a alege în funcția de membru al consiliului S.A. «Metalic» următoarele persoane: Stahi Radu, Turcan Vera, Eduard Camerzan, Kuciuk Valeriu și Mamaliga Sergiu.
- a alege comisia de cenzori a S.A. «Metalic» pe un termen de 5 ani.
- a alege în componența comisiei de cenzori a S.A. «Metalic» următoarele persoane: Secrieru Vasile, Starniciuc Stela, Boris Ţestac.

POLONIA VREA SĂ-SI MAJOREZE IMPORTURILE DE VIN DIN MOLDOVA

Polonia vrea să importe mai mult vin din Moldova. Despre aceasta a declarat ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale din Polonia, Marec Sawicki, în cadrul unei întrevăderi în Polonia cu ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov.

După cum relatează INFOTAG cu referire la un comunicat al Ministerului Agriculturii, în cadrul întrevăderii ministrul polonez a spus că vinul moldovenesc este de calitate și că va ajuta agenții economici din Moldova să-și poată comercializa produsele alcoolice pe piața internă din Polonia.

“Pentru că Moldova să se poată integra cît mai curînd în UE, este necesară în primul rînd racordarea legislației la standardele internaționale. În condițiile în care Moldova este o țară agrară, acest lucru trebuie realizat în primul rînd în domeniul agricol”, a precisat ministrul polonez.

Potrivit lui Bumacov, după Belarus, Ucraina și Rusia, Polonia este a patra țară unde Moldova exportă cea mai mare cantitate de vin.

“De la începutul anului curent vinificatorii moldoveni au exportat circa 2 mil. de litri de vin în Polonia. În condițiile în care Moldova încercă să-și diversifice piețele de desfacere a producției alcoolice, sătem recunosători pentru deschidere și înțelegere”, a spus Bumacov.

S.A. “Metalic”

Rezultatele Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. “Metalic”

S.A. „Metalic” aduce la cunoștința acționarilor săi, că la 23 august 2011 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor societății. S-au înregistrat participanți, care reprezintă personal sau prin mandat 51286 de voturi din numărul total al acțiunilor cu drept de vot, cvorumul constituind 55,68%.

CONFORM ORDINEI DE ZI AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE DECIZII:

- a alege pe un termen de patru ani consiliul societății S.A. «Metalic».
- a alege în funcția de membru al consiliului S.A. «Metalic» următoarele persoane: Stahi Radu, Turcan Vera, Eduard Camerzan, Kuciuk Valeriu și Mamaliga Sergiu.
- a alege comisia de cenzori a S.A. «Metalic» pe un termen de 5 ani.
- a alege în componența comisiei de cenzori a S.A. «Metalic» următoarele persoane: Secrieru Vasile, Starniciuc Stela, Boris Ţestac.

HOTĂRÎRE

cu privire la rezultatele controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. "BLEȘTENI – VOLODENI"

Nr. 37/I din 19.08.2011

Monitorul Oficial nr. 148-151/1179 din 09.09.2011

* * *

În temeiul Ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 18/2-O din 05.05.2011 și Ordinului Președintelui C. N. P. F nr. 53 din 06.05.2011, a fost efectuat controlul complex privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. "BLEȘTENI – VOLODENI" (s. Bleșteni, r-nul Edinet) pentru perioada de activitate 01.01.2009 – 31.03.2011.

A.E.Î. "BLEȘTENI – VOLODENI" (în continuare – asociația) a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr. 1003604151065, certificatul de înregistrare de stat seria MD nr. 0079445 din 29.12.1999 și deține licență de categoria B seria CNPF nr. 000376, eliberată la data de 13.05.2009.

Conform datelor din rapoartele financiare și specializate aferente perioadei supuse controlului, asociația a înregistrat deficite față de anumiți indicatori normativi caracteristici activității asociațiilor de economii și împrumut, care se prezintă în tabelul de mai jos:

Perioada	Valoarea înregistrată	Normativul stabilit	Abaterea absolută (+, -)
Rezerva instituțională			
31.01.2009	219,2	237,5	-18,3
28.02.2009	183,9	220,2	-36,3
31.03.2009	236,0	239,2	-3,2
30.04.2009	246,0	248,0	-2,0
Plasarea rezervei instituționale			
30.11.2009	0	84,4	-84,4
31.12.2009	0	81,4	-81,4
31.01.2010	0	80,3	-80,3
28.02.2010	0	78,7	-78,7
31.03.2010	0	78,3	-78,3
30.04.2010	0	80,9	-80,9
31.05.2010	0	76,9	-76,9
Plasarea lichiditătilor obligatorii			
28.02.2010	16,2	23,5	-7,3
31.03.2010	1,3	22,7	-21,4
30.04.2010	19,7	26,1	-6,4
31.05.2010	19,5	26,3	-6,8

Din rezultatele reflectate se constată că în perioada 01.01.2009 – 30.04.2009 administratorii asociației nu au asigurat respectarea prevederilor art. 33 alin. (3) lit. e) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.2007 (în continuare – Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007) și pct. 4 din Normele de prudență financiară a asociațiilor de economii și împrumut, aprobate prin Hotărârea CNPF nr. 17/8 din 30.04.2008 (în continuare – Normele de prudență financiară), conform căror asociația care deține licență de categoria B este obligată să dețină și să mențină rezerva instituțională în raport cu valoarea activelor la orice dată de minimum 10 la sută începând cu al șaselea an de activitate. În perioada 01.11.2009 – 31.05.2010 nu au fost respectate cerințele pct. 12 din Normele de prudență financiară, conform căror asociația care deține licență de categoria B este obligată să asigure plasarea și menținerea rezervei instituționale de minimum 4 la sută din active în conturi bancare de depozit la termen și/sau în valori mobiliare de stat. Totodată, în perioada 01.02.2010 – 31.05.2010 administratorii asociației nu au constituit și menținut la orice dată active lichide în mărime de minimum 10 la sută din valoarea totală a depunerilor de economii, fiind astfel încălcate cerințele pct. 13 din Normele de prudență financiară. Contra prevederilor pct. 7 din Normele de prudență financiară, la situația din 28.02.2009 valoarea totală a cotelor de membru ale asociației a depășit mărimea de 20 la sută din rezerva instituțională.

Nr.	Indicatorii	31.03.2010	31.03.2011	2011 față de 2010 (-, +)	2011 față de 2010 (%)
1.	Împrumuturi acordate	1964,9	1190,9	-774,0	60,6
2.	Provizioane pentru pierderi din împrumuturi	-25,5	-11,9	-13,6	Diminuare de 2,1 ori
3.	Total active	1957,4	1307,4	-650,0	66,8
4.	Credite bancare și împrumuturi primite	1220,1	360,7	-859,4	29,6
5.	Depuneri de economii	226,6	562,0	+335,4	Creștere de 2,5 ori
6.	Profit net (pierdere netă)	22,9	-28,8	-51,7	Diminuare de 2,3 ori

Analiza evoluției principalilor indicatori ai activității asociației de economii și împrumut, care se prezintă în tabelul de mai jos, constată micșorarea indicatorilor înregistrați, cu excepția creșterii depunerilor de economii de 2,5 ori, ceea ce în concordanță cu diminuarea valorii împrumuturilor acordate a cauzat micșorarea profitului net de 2,3 ori.

Contra prevederilor art. 13 alin. (2) lit. e), alin. (3) lit. e), art. 18 lit. e), art. 24 și art. 29 alin. (9) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, administratorii asociației nu au asigurat efectuarea inventarierii patrimoniului. Ca rezultat al nerespectării cerințelor privind constituirea și utilizarea provizioanelor pentru pier-

deri din împrumuturi, stabilite la pct. 27 și pct. 28 din Normele de prudență financiară, asociația urma să constituie provizioane pentru împrumuturile și dobînzile aferente, clasificate în una din categoriile "standarde – compromise", în mărime de 24,6 mii lei, astfel rezultatul financiar al asociației la situația din 31.03.2011 a fost majorat nejustificat cu circa 12,7 mii lei.

Administratorii asociației nu au asigurat respectarea cerințelor privind împrumuturile expirate și dobînzile aferente conform prevederilor pct. 36 din Normele de prudență financiară, fiind constatațe cazuri în care asociația nu s-a adresat în instanță de judecată pentru împrumuturile expirate mai mult de 90 de zile. Nerespectând cerințele pct. 55 din Normele de prudență financiară, asociația în perioada ianuarie – august 2009 a încasat depuneri pentru asigurarea împrumuturilor.

Verificarea contractelor de împrumut a constatat cazuri de aplicare a dobînzilor de întîrziere la dobînzi, ceea ce contravine prevederilor art. 619 alin. (4) din Codul civil al Republicii Moldova.

Contra prevederilor pct. 16, pct. 20 și pct. 44 din Normele de prudență financiară, consiliul asociației nu a asigurat revizuirea cel puțin o dată pe an a politicii de gestiune a activelor și datoriilor, politicii de împrumut și politicii de investiții.

De asemenea, nu au fost respectate cerințele privind modul de amenajare a casieriei asociației, lipsește încăperea specială amenajată și izolată destinață primirii, eliberării și păstrării provizorii a numerarului, ceea ce constituie încălcarea prevederilor pct. 29 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 764 din 25.11.1992.

Contra prevederilor art. 40 alin. (2) lit. i) și art. 41 alin. (7) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, consiliul asociației nu a aprobat și monitorizat bugetul pentru anii 2009-2010, precum și nu a prezentat adunărilor generale raportul anual privind activitatea sa, inclusiv privind executarea bugetelor pentru anii respectivi. Nerespectând prevederile art. 43 alin. (11) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, comisia de cenzori nu a prezentat spre aprobare adunărilor generale ale membrilor raportul anual privind activitatea asociației.

În perioada supusă controlului organele de conducere ale asociației nu au asigurat în deplină măsură respectarea procedurii de convocare și desfășurare a adunărilor generale ale membrilor. Organul executiv și președintele consiliului nu au asigurat pe parcursul anului 2010 convocarea adunării generale anuale a membrilor în termen de 3 luni de la finele anului financiar, fiind încălcate prevederile art. 37 alin. (2) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007. Adunările generale ale membrilor din 15.01.2009, 05.05.2009, 26.08.2009 și 11.03.2011 au fost desfășurate cu încălcarea cerințelor art. 38 alin. (6), alin. (8) lit. b) și lit. c) și alin. (9) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, nefiind aleasă comisia de numărare a voturilor și întocmite procesele-verbale ale acesteia, iar la procesele-verbale ale adunărilor enumerate nu au fost anexate listele membrilor înregistrați ai asociației cu semnaturile respective, precum și confirmarea înștiințării membrilor privind convocarea adunărilor generale. Totodată, contra prevederilor art. 37 alin. (5) și art. 40 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, nu a fost respectat termenul stabilit de legislație privind informarea membrilor despre convocarea adunărilor generale ale membrilor în anul 2009, iar în ordinea de zi a adunărilor respective au fost incluse chestiuni ce tin de competență exclusivă a consiliului asociației.

Reiesind din cele expuse, în temeiul prevederilor art. 1 alin. (1), art. 3, art. 4 alin. (1) și alin. (2), art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d), art. 20 alin. (1), art. 21 alin. (1), art. 22 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare", art. 46 alin. (1), alin. (2) și alin. (5), art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, Normelor de prudență financiară, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRÂSTE:

1. Se inițiază procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv al A.E.Î. "BLEȘTENI – VOLODENI", dl Liviu Belitei, conform Codului contravențional al Republicii Moldova.
2. Se prescrie administratorilor A.E.Î. "BLEȘTENI – VOLODENI" întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control și respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative.
3. Se ia act de înlăturarea de către A.E.Î. "BLEȘTENI – VOLODENI" a încălcării ce ține de efectuarea inventarierii patrimoniului asociației conform ordinului directorului executiv nr. 6 din 17.05.2011.
4. A.E.Î. "BLEȘTENI – VOLODENI" va informa lunar Comisia Națională a Pieței Financiare despre măsurile întreprinse în vederea executării pct. 2, cu anexarea copiilor documentelor justificative.
5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Direcției generale plasamente colective și microfinanțare.
6. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

PREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE
Mihail CIBOTARU

Nr. 37/1.

Chișinău, 19 august 2011.

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
август 2011 г.

2

Электронная форма
сдачи налоговых отчетов
станет обязательной для
экономических агентов

3

Молдавский лей значительно
укрепился по отношению
к евро. Как это можно
объяснить?

4

Парламентская профильная комиссия открыла слушания по вопросу отчуждения акций четырех банков и одной страховой компании

Парламентская комиссия по экономике, бюджету и финансам во вторник открыла слушания, посвященные тому, как государственные учреждения выполнили свои обязанности в связи с отчуждением акций нескольких молдавских банков и одной страховой компании.

На первое заседание открытых слушаний были приглашены представители Национального банка Молдовы и Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР).

Первое слушание длилось в течение трех часов. На нем были заслушаны доклады президента НБМ Дорина Дрэгутану и председателя НКФР Михаила Чиботару о пяти сделках, расцененных некоторыми официальными лицами как "рейдерские атаки".

По завершении заседания президент НБМ Дорин Дрэгутану заявил журналистам, что "все эти сделки проведены на основе судебных решений. В настоящее время любой перевод акций должен быть разрешен НБМ, однако до сегодняшнего дня не было подано ни одного заявления о легализации собственно-

сти этих акций", – сказал Дрэгутану.

Председатель Национальной комиссии по финансовому рынку Михаил Чиботару сообщил, что руководимая им организация оперативно реагировала по всем 4 случаям сделок с акциями 4 банков, а также и в случае с Международной страховой компанией «ASITO». Передача права собственности была осущест-

влена на основе судебных решений.

Председатель НКФР отметил, что Национальная комиссия приостановила операции с ценными бумагами по всем 5 случаям до завершения изучения материалов, связанных с передачей права собственности. В ситуации с ВС «Moldova-Agroindbank» S.A. НКФР участвует в 4 судебных процессах.

По словам Михаила Чиботару,

этис сделки не дестабилизировали ситуацию на небанковском финансовом рынке, в том числе на рынке ценных бумаг и рынке страхования.

Председатель Парламентской комиссии по экономике, бюджету и финансам Вячеслав Ионицэ сказал, что следующий раунд слушаний состоится в понедельник, 19 сентября.

Олег СПИРИДОНОВ

Обзор биржевых сделок за неделю

В период с 5 по 10 сентября 2011 года на Фондовой бирже Молдовы зарегистрировано 27 сделок с общим объемом 1,1 млн леев.

Объем Основной Секции составил 703,4 тыс. леев. Рыночная цена акций КБ «Moldova-Agroindbank» АО выросла на 10 лей и составила 1200 леев. Также, рост рыночной цены отметили акции кишиневской компании «Universcom» (с 40 до 41,5 лея).

В Секции Прямых Сделок проведено 2 типа сделок на сумму 361,0 тыс. леев, из них 61,3 тыс. леев – сделки, осуществленные посредством голосовых торгов.

На прошлой неделе зарегистрированы 2 публичных предложения на вторичном рынке. Оферент СП «Prim Accord» ООО, который вместе с аффилированными лицами владел 93,4%, приобрел еще 0,6% акций общества «Fabrica de Fermentare a Tutunului Florești» по 0,95 лея за акцию.

Зарегистрировано добровольное публичное предложение на приобретение акций кишиневской компании «Universal». Оферент ООО «Redan-Impex» приобрел 10,7% от объема эмиссии по 2 лея за акцию, общая стоимость сделки составила 287,6 тыс. леев.

Фондовая биржа Молдовы

ОБЪЯВЛЕНИЕ ДЛЯ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

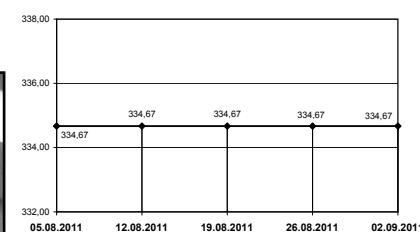
S.C. «Depozitarul Central» S.A., обладатель лицензии на право осуществления профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг Молдовы серии CNPF №000582 от 27 мая 2011 года, обращается к акционерным обществам и предлагает свои услуги по ведению реестров акционеров, которые предполагают низкие цены, функциональную оперативность, профессионализм, добросовестность, удобства для клиентов, взаимное доверие и гибкость, максимум безопасности и полную конфиденциальность, в том числе и все услуги в рамках действующего законодательства.

«Depozitarul Central» S.A. предлагает эффективную и современную платформу проведения сделок с ценными бумагами, новые решения и механизмы для эмитентов, мажоритарных и миноритарных акционеров, инвесторов и профессиональных участников рынка, что позволит оптимизировать и увеличить доходы при помощи услуг «Depozitarul Central» S.A.

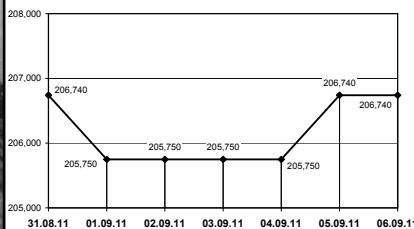
Внимание! При подписании договоров акционерные общества получат небывалые скидки!
Директор S.A. «Depozitarul Central» Юлиана Ротарь Справки по телефонам: 809-800, 809-801

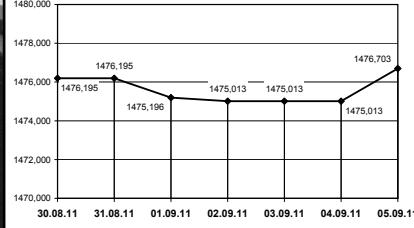
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 14.09.2011

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	15.8125
Доллар США	1	11.5898
Рубль российский	1	0.3831
Гривна украинская	1	1.4484
Лей румынский	1	3.6969

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Отдел рекламы и маркетинга
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ • 8 • 2011

РЫНОК ЦЕННЫХ БУМАГ

ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

В августе 2011 года Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) зарегистрировала в Государственном реестре ценных бумаг (ГРЦБ) 13 эмиссий акций на общую сумму 97,44 млн лей, включая одну эмиссию, размещенную при учреждении акционерного общества, на сумму 0,25 млн лей, и 12 дополнительных эмиссий акций на общую сумму 97,19 млн лей (Таблица №1).

В январе-августе 2011 года были осуществлены эмиссии акций на сумму 696,46 млн лей, что в 2 раза больше, чем за аналогичный период предыдущего года (Таблица №3). В указанный период иностранные инвесторыложили 335,38 млн лей, что составляет 48,2% от общего объема эмиссии.

ВТОРИЧНЫЙ РЫНОК

В августе 2011 года на вторичном рынке было осуществлено 611 сделок с ценными бумагами на общую сумму 893,09 млн лей, что в 20,5 раза больше, по сравнению с аналогичным месяцем прошлого года (Диаграмма №1).

Объем биржевых сделок в августе 2011 г. составил 34,60 млн лей или 3,9% от общего объема сделок, зарегистрированных на вторичном рынке (Диаграмма №2).

Доля сделок на биржевом сегменте составила 30,8% от общего количества сделок (Диаграмма №3).

В августе 2010 года НКФР зарегистрировала проспекты следующих публичных предложений ценных бумаг на вторичном рынке:

– обязательное публичное предложение для получения контроля, инициированное оферентом совместным предприятием "Vinamex" ООО, предметом которого является приобретение 34826 простых именных акций, выпущенных акционерным обществом по техническому и метрологическому обслуживанию медицинской техники "Moldtehmed" (IDNO 1003600101453, мун. Кишинэу, ул. Мария Драган, 19), по цене 110,00 леев за акцию, сроком действия 30 дней со дня объявления (Постановление НКФР №32/8 от 04.08.2011, Monitorul Oficial 131-133/1131, 12.08.2011);

– добровольное публичное предложение, инициированное оферентом акционерным обществом "MEGA PRIM", предметом которого является приобретение 22000 простых именных акций, выпущенных акционерным обществом "DANA" (IDNO 1002607000547, г. Сорока, ул. Индепенденцей, 75) по цене 10,00 леев за акцию, сроком действия 60 дней со дня объявления (Постановление НКФР №35/6 от 10.08.2011, Monitorul Oficial 131-133/1131, 12.08.2011);

– добровольное публичное предложение, инициированное оферентом акционерным обществом "MEGA PRIM", предметом которого является приобретение 30000 простых именных акций, выпущенных акционерным обществом "INTREPRINDEREA DE TRANSPORTURI AUTO NR. 1" (IDNO 1003600028130, мун. Кишинэу, ул. Соколень, 31) по цене 10 леев за акцию, сроком действия 60 дней со дня объявления (Постановление НКФР №35/7 от 10.08.2011, Monitorul Oficial 139-145/1166, 26.08.2011);

– обязательное публичное предложение для получения контроля, объявленное оферентом Гилаш Галиной, предметом которого является приобретение 65912 простых именных акций, выпущенных акционерным обществом по специальным механизированным строительным работам "Lusmecon" (IDNO 1002600050842, мун. Кишинэу, ул. Узинелор, 205/1) по цене 28,79 лея за акцию, сроком действия 30 дней со дня объявления (Постановление НКФР №35/8 от 10.08.2011, Monitorul Oficial 139-145/1167, 26.08.2011);

Таблица №1 Эмиссии ценных бумаг, зарегистрированные в ГРЦБ в августе 2011 г.

Наименование эмитента	Код ISIN ценных бумаг	Сумма эмиссии, лей	Кол-во размещенных ценных бумаг, единиц	Номинальная стоимость ценных бумаг, лей	Стоимость размещения ценных бумаг, лей	Уровень листинга на ФБМ
Эмиссии акций, размещенных при учреждении акционерного общества						
S.A. "LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"	MD14LOTE1009	250000	2500	100	100	-
Дополнительные эмиссии акций						
S.A. „VITARSERVICE”	MD14ITAR1005	380000	76000	5	5	-
S.A. „DRUMURI-SOROCA”	MD14SORD1005	2876210	287621	10	10	-
B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A.	MD14MICB1008	56226200	562262	100	100	1
S.A. „CONTINENT-SERVICE”	MD14ICEV1004	2570912	1285456	2	2	-
S.A. „DRUMURI-OCNIȚA”	MD14DRMO1001	2872460	287246	10	10	-
S.A. „DRUMURI-UNGHENI”	MD14UNGD1005	2869990	286999	10	10	-
I.M. „ROMPETROL MOLDOVA” S.A.	MD14ROMP1007	15531050	1553105	10	10	-
Compania mixtă de asigurări „EXIM-ASINT” S.A.	MD14EXAN1007	5228900	52289	100	100	-
S.A. „DECEBAL”	MD14DELE1009	812000	812	1000	1000	-
S.A. „DRUMURI-STRĂȘENI”	MD14STRD1000	2872750	287275	10	10	-
Uzina de țevi din Moldova „PROTOS” S.A.	MD14ROTO1001	3500000	35000	100	100	-
S.A. „AROMA”	MD14MROA1004	1445700	14457	100	100	-
Всего		97186172	4728522			
ИТОГО		97436172	4731022			

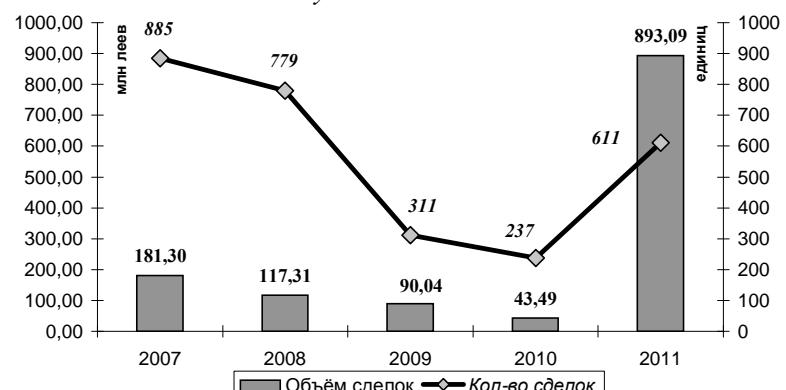
Таблица №2 Объем эмиссий ценных бумаг в августе 2007-2011 гг. (млн лей)

Вид эмиссии	2007	2008	2009	2010	2011	2011 г. по сравнению с 2010 г., %
Эмиссии, осуществленные при учреждении АО	2,02	0,83	0,98	-	0,25	-
Дополнительные эмиссии акций	19,59	6,66	28,27	51,28	97,19	189,5
Всего	21,61	7,49	29,25	51,28	97,44	190,0

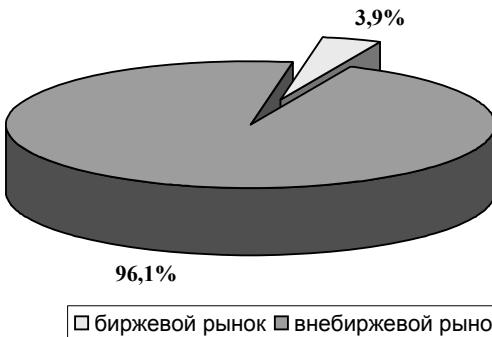
Таблица №3 Объем эмиссий ценных бумаг в январе-августе 2007-2011 гг. (млн лей)

Вид эмиссии	2007	2008	2009	2010	2011	2011 г. по сравнению с 2010 г., %
Эмиссии, осуществленные при учреждении АО	87,97	6,98	4,42	5,24	23,36	445,8
Дополнительные эмиссии акций	233,96	551,43	227,22	342,35	673,10	196,6
Всего	321,93	551,41	231,64	347,59	696,46	200,4

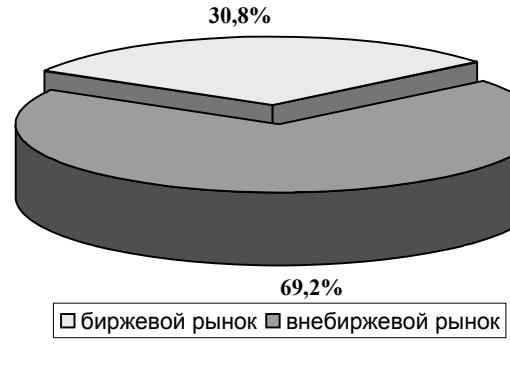
Диаграмма №1 Сделки на вторичном рынке ценных бумаг, август 2007-2011 гг.

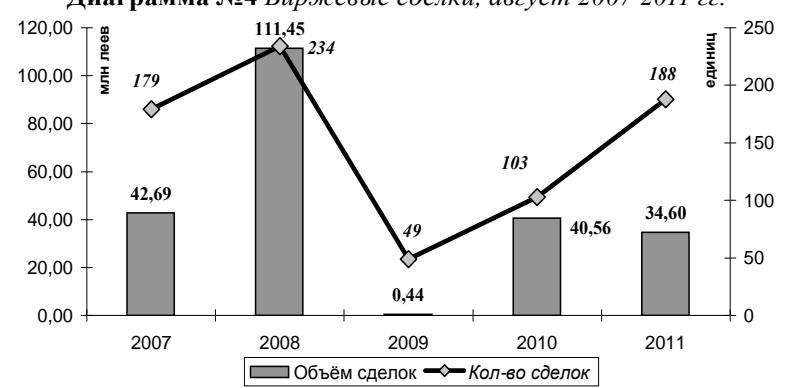
Диаграмма №2 Структура сделок на вторичном рынке, август 2011 г. (по объему сделок)

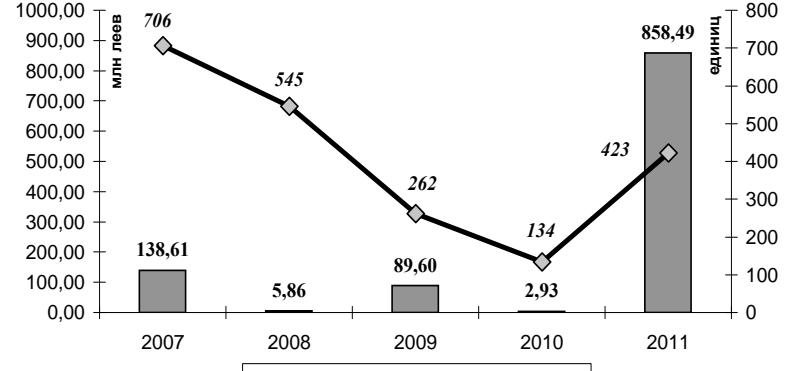
Диаграмма №3 Структура сделок на вторичном рынке, август 2011 г. (по количеству сделок)

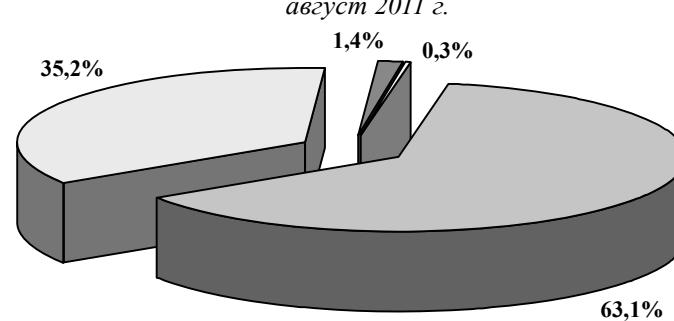
Диаграмма №4 Биржевые сделки, август 2007-2011 гг.

Диаграмма №5 Внебиржевые сделки, август 2007-2011 гг.

Диаграмма №6 Структура внебиржевых сделок, август 2011 г.

- По решению суда - 541,73 млн лей
- Внос в уставный капитал - 302,44 млн лей
- Купля-продажа - 11,64 млн лей
- Другие сделки - 2,68 млн лей

Таблица №4 Вторичный рынок в январе-августе 2007-2011 гг.

Показатель	2007	2008	2009	2010	2011	2011 г. по сравнению с 2010 г., %
Биржевой рынок						
Кол-во сделок (единиц)	1560	2289	1066	1878	1373	73,1
Объем сделок (млн лей)	727,22	527,36	120,44	183,21	144,11	78,7
Внебиржевой рынок						
Кол-во сделок (единиц)	161403	12039	3054	1894	2114	111,6
Объем сделок (млн лей)	407,94	319,58	385,55	162,31	1588,23	978,5
Всего на вторичном рынке						
Кол-во сделок (единиц)	162963	14328	4120	3772	3487	92,4
Объем сделок (млн лей)	1135,16	846,94	505,99	345,52	1732,34	501,4

Таблица №5 Сделки, осуществленные с ценными бумагами акционерных обществ, включенных в листинг ФБМ, август 2011 г.

Наименование эмитента	Код ISIN	Кол-во акций, участвовавших в сделках, шт	Объем сделок, лей	Цена одной акции, лей		Средняя цена 1 акции, лей	Номинальная стоимость, лей	Доля реализованных акций в общем кол-ве выпущенных акций, %	Кол-во сделок, ед	Уровень листинга
				Мин.	Макс.					
Сделки, осуществленные посредством интерактивного рынка										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	22	26.280	1.190,00	1.240,00	1.194,55	200	0,00	2	1
BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	MD14MBIS1000	2	270	135,00	135,00	135,00	10	0,00	1	1
BC "VICTORIABANK" S.A.	MD14VCTB1004	10	520	52,00	52,00	52,00	10	0,00	1	2
Всего		27.070							4	
Голосовые аукционы (единные пакеты)										
BC "BANCA SOCIALA" S.A.	MD14BSOC1004	2562	768.600	300,00	300,00	300,00	100	0,26	10	1
BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	10752	4.193.280	390,00	390,00	390,00	100	0,97	2	1
SA "FLOAREA SOARELUI"	MD14FLAU1001	2459	122.950	50,00	50,00	50,00	20	0,33	2	2
Всего		5.084.830							14	
Исполнение судебных решений										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	170	192270	1131,00	1131,00	1131,00	200	0,02	1	1
Всего		192.270							1	
ИТОГО		5.304.170							19	

Электронная форма сдачи налоговых отчетов станет обязательной для экономических агентов

Начиная с 1 января 2012 г., налогоплательщики будут предоставлять налоговые отчеты с обязательным применением автоматизированных методов электронной отчетности. Это положение обязаны исполнять 15 тысяч экономических агентов из Кишинева, Бельц и Комрат.

К категории налогоплательщиков, на которых распространяется это обязательство, относятся экономические агенты, чей ежегодный оборот составляет минимум 600 тысяч лей. В период с сентября по декабрь 2011 года они обязаны подписать Договор о подключении к услуге «Электронная декларация». Для бесплатного подключения к данной услуге и получения идентификационной электронной подписи, в государственные территориальные налоговые инспекции должны явиться ответственные лица налогоплательщиков. Лица, уполномоченные правом подписи налоговых отчетов должны представить копию регистрационного сертификата предприятия, копию выписки из Государственного реестра юридических лиц, оригинал и копию внутреннего приказа о назначении на должность лиц, уполномоченных правом подписи налоговых отчетов (руководителя и главного бухгалтера), копию или оригинал паспорта лица, указанных во внутреннем приказе, и печать предприятия.

«Новая услуга оптимизирует процесс налогового управления, упростит процедуру сдачи отчетов о подоходных налогах и позволит исключить человеческий фактор в данном процессе. Также, «Электронная декларация» акти-

визирует процесс обработки данных о налогах. В настоящее время обработка информации о налогах может осуществляться лишь спустя три месяца с момента подачи отчета налогоплательщиком», – сказал Николай Платон.

С 5 сентября по 31 декабря текущего года в столичных секторах Центр и Ботаника будут открыты два центра подключения к услугам подачи отчетов в электронной версии. В этих целях экономические агенты получат бесплатную помощь в освоении основы владения новой технологией.

Людмила Ботнарь, начальник Государственной налоговой инспекции муниципия Кишинев, заявила, что во избежание образования очередей и в целях обеспечения быстрого прохождения процедуры подключения налогоплательщиков была создана система предварительной записи. Все субъекты налогообложения будут письменно осведомлены работниками районных налоговых инспекций о требованиях, времени записи и отделениях, в которые необходимо прийти.

В двух других городах страны, Бельцах и Комрате, проведение записи начнется с ноября текущего года. Специалисты считают, что данный проект будет способствовать экономии времени и денег не только экономических агентов, но и налоговых органов, а также приведет к снижению уровня коррупции. «Если все пойдет, как задумано, а мы верим в это, то уже через год бизнес Республики Молдова получит в распоряжение хорошо отлаженную и легко применимую систему, отвечающую стандартам Европейского Союза», – отметил в ходе пресс-конференции Дуглас Мюир, директор проекта USAID/BIZTAR.

В ходе второго этапа пилотной программы, который начнется с 1 января 2013 года, к этой услуге будут подключены еще 10 тысяч налогоплательщиков страны. По данным Государственной налоговой инспекции, на внедрение данной услуги будет потрачено 4 млн лей, выделенных из государственного бюджета.

Лилия ПЛАТОН

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22)859-405.
E-mail: info@cnpf.md

МИНЭКОНОМИКИ ПЕРЕСМОТРИТ ПРОГНОЗЫ РОСТА ЭКОНОМИКИ В 2011 ГОДУ ДО 6-7%

Министерство экономики пересмотрит прогнозы роста экономики на 2011 г. и установит его в пределах 6-7%. Ранее минэкономики планировало, что рост ВВП составит 4,8%. Об этом сообщил в понедельник на пресс-конференции вице-премьер, министр экономики Валерий Лазэр.

Как передает «ИНФОТАГ», он сказал, что «показатели будут пересмотрены после консультаций с экспертами и МВФ».

«На 2012 и 2013 гг. прогноз роста ВВП составляет 5%, а на 2014 г. – 4,5%», – напомнил министр.

По его словам, «на 2011-2014 гг. основными задачами являются: продвижение экспорта, развитие и поддержка частного бизнеса, продолжение структурных реформ, развитие реального сектора экономики, продвижение налоговой политики и внедрение реформ для сокращения публичных расходов, установление финансовой стабильности и улучшение уровня жизни населения».

Справка «ИНФОТАГ»: Институт экономики, финансов и статистики представил самый оптимистичный прогноз экономического роста Молдовы в 2011 г. – 7%, а независимый аналитический центр Expert-Grup прогнозирует рост ВВП до 6,6%. Минэкономики прогнозировало рост в пределах 4,8%, премьер-министр Владимир Филат, МВФ и ЕБРР – 5%, а Всемирный банк – 4,2%.

РОСТ МОЛДАВСКОГО ЭКСПОРТА ПОЧТИ НА 23% БОЛЬШЕ ИМПОРТА

Экономические агенты Молдовы экспорттировали в январе-июле товаров на \$1,121 млрд, что на 63,1% больше аналогичного периода 2010 г. Объем импорта в страну возрос за год на 40,2% – до \$2,790 млрд.

Как сообщили «ИНФОТАГ» в Национальном бюро статистики, поставки в Евросоюз увеличились на 64,2% и достигли \$588,5 млн, а в СНГ – на 67%, до \$467,6 млн.

Основными потребителями молдавской продукции остаются: Россия – \$318,3 млн (+81,6%), Румыния – \$206,5 млн (+69,4%) и Италия – \$119,2 млн (+48,6%).

В 5,8 раза увеличились поставки в Венгрию и Панаму, в 2,5 – в Литву, в 2,1 – в Болгарию и Голландию.

Основной молдавского экспорта являются промышленные товары – \$286,6 млн (+45,9%), машины и оборудование – \$196,7% (в два раза), продукты питания и живой скот – \$195,7 млн (+50,1%).

Несомненным лидером по поставкам в Молдову остается Россия с \$425,4 млн (+40%). За нее следуют Украина – \$341,7 млн (+29,7%) и Румыния – \$322 млн (+63%).

Основное место в структуре импорта впервые составили машины и оборудование – \$624,5 млн (+53,1%), отодвинувшие на второе место топливно-энергетические ресурсы и ГСМ – \$602,5 млн (+49,3%).

Дефицит торговли РМ возрос за год на 27,1% и достиг \$1,608 млрд, причем \$667,3 млн – с Евросоюзом и \$427,4 млн – с СНГ.

Самый большой отрицательный баланс отмечен в торговле с Украиной – \$265,9 млн (+21,3%), Китаем – \$205,4 млн (+32,3%) и Турцией – \$151,6 млн (в 2,3 раза).

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. «О Национальной комиссии по финансовому рынку», Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; BC "Victoriabank" S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет 2251311138

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpress: 67770
Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Елена ПУЙ,
Елена ВАСИЛАКЕ, Инга КАЗАЧЕК,
Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Молдавский лей значительно укрепился по отношению к евро. Как это можно объяснить?

Комментарий Государственного информационного агентства “МОЛДПРЕС”

Как объяснить значительный рост молдавского лея по отношению к евро в последние дни? Чтобы ответить на этот вопрос, мы должны начать с анализа динамики курса единой европейской валюты на мировых площадках.

В конце августа евро стоил на международных биржах 1,4437 доллара США, а 10 сентября упал до 1,3659. Таким образом, в первые десять дней сентября евро подешевел по отношению к американскому доллару на 5,4%! В течение летних месяцев курс европейской валюты по отношению к доллару США колебался в следующих пределах: максимум 1,4666 (8 июня) и минимум 1,3926 (13 июля).

“Высокая волатильность (изменчивость курса) единой европейской валюты определяется многими крайне сложными факторами. Во-первых, активизировались дискуссии по вопросу внешнего долга и риска неплатежеспособности некоторых стран Европейского Союза. Во-вторых, увеличился риск замедления экономического роста в еврозоне. И не в последнюю очередь, все чаще ведутся дискуссии о финансовом состоянии некоторых банков еврозоны и о настоятельной необходимости их дополнительной капитализации”, – пояснил президент Национального банка Молдовы (НБМ) Дорин Драгутану. По его мнению, все эти факторы не могут не повлиять на настроения инвесторов на международных рынках, что подтверждается значительным понижением индексов европейских бирж.

Например, только за первые десять дней сентября на крупнейшей в еврозоне немецкой фондовой бирже DAX отмечалось резкое пике – на 10%. Очевидно, инвесторы отдавали большее предпочтение другим валютам (в основном доллару США и швейцарскому франку), а курс евро быстро пошел вниз. В целом ситуация в зоне евро остается очень напряженной и неопределенной, и велики риски неблагоприятного экономического развития.

Глава НБМ сказал: “Национальный банк устанавливает официальный обменный курс молдавского лея по отношению к доллару США. Официальные курсы по остальным иностранным валютам устанавливаются в зависимости от их котировок по отношению к доллару США на международных рынках в соответствующий день”.

Официальный обменный курс по отношению к доллару США определяется на основе курсов купли-продажи доллара США, проводимых банками в операциях с клиентами, и обменных курсов от сделок по купле-продаже на межбанковском рынке Республики Молдова в соответствующий день.

“Поэтому если евро дешевеет по отношению к доллару США, а лей является относительно стабильным по отношению к американской валюте, лей повышается по отношению к евро”, – уточнил Дорин Драгутану. Так, в первые десять дней сентября лей обесценился по отношению к доллару США на 1,6% (или на 0,18 лея), а евро по отношению к доллару

обесценился на 5,4%. Поэтому лей вырос по отношению к евро на 3,8% (или на 0,63 лея).

В последнее время Национальный банк заявляет, что обменный курс является плавающим и определяется спросом и предложением на внутреннем валютном рынке. “Проще говоря, этот механизм работает следующим образом. Молдавским экономическим агентам нужна валюта для осуществления импорта. Экспортные поступления ниже, чем необходимая импортерам иностранная валюта. Эта разница покрывается за счет предложения наличной валюты в обменных пунктах со стороны физических лиц, поскольку валютные кассы продают банкам приобретенную у населения валюту”, – пояснили в НБМ. Например, в августе банки продали экономическим агентам в эквиваленте 350 млн долларов США. В то же время население продало через обменные валютные кассы 189 млн долларов США в эквиваленте. Экономические агенты приобретают у банков в основном американские доллары, а население продает преимущественно евро.

Когда лей по отношению к евро повышается, объявленный валютными кассами обменный курс уменьшается. Если обменный курс слишком низкий, население продает меньше валюты.

Таким образом, банки могут предложить меньше валюты экономическим агентам. Если спрос на валюту со стороны экономических агентов высокий, банки увеличивают обменный курс продаваемой валюты (в основном доллара США). И значит, официальный обменный курс лея по отношению к доллару США на следующий день увеличивается, оказывая влияние и на обменный курс других валют, в том числе евро. На следующий день, на основе официального курса, установленного Национальным банком, и котировок евро на международном рынке, обменные валютные кассы вывешивают более высокие курсы валют, чтобы закупить больше иностранной валюты у населения и удовлетворить спрос экономических агентов на валюту. Таким образом, спрос и предложение со стороны экономических агентов и населения напрямую влияют на валютный курс как в сторону увеличения, так и понижения.

Как правило, рынку необходимо несколько дней или недель, чтобы найти сбалансированный обменный курс. Такое явление мы можем наблюдать с начала сентября. Единая европейская валюта обесценивается по отношению к лею, а лей обесценивается по отношению к американскому доллару, чтобы найти баланс по отношению к евро. Чем больше нестабильность евро на внешних рынках, тем больше растет и волатильность лея по отношению к иностранным валютам, уточнил президент Нацбанка РМ Дорин Драгутану.

Он добавил, что “не включил Национальный банк в это объяснение, потому что в этом году НБМ не проводил интервенцию на рынке, чтобы влиять на курс валют. Но Национальный банк внимательно следит за ситуацией и оставляет за собой право вмешаться, когда изменения обменного курса могут мешать достижению целевого показателя инфляции в среднесрочной перспективе, а также для снабжения валютного рынка ликвидностью или обеспечения финансовой стабильности Республики Молдова”. В этом году НБМ приобрел валюту на внутреннем рынке для пополнения валютных резервов, но в том объеме, который не затронет механизм формирования обменного курса на основе спроса и предложения.

Национальный банк устанавливает официальный обменный курс по отношению к доллару США, а не по отношению к евро, поскольку до настоящего времени доллар США имеет большее, чем единая европейская валюта, значение в международных расчетах молдавских компаний, а также в формировании макроэкономической основы в Республике Молдова. “Не стоит забывать, что цены на природный газ и топливо устанавливаются в долларах США. Следовательно, и другие цены, а также тарифы на газ, отопление, горячую воду и электроэнергию напрямую зависят от американской валюты”, – подчеркнули в НБМ.

За исключением наличного рынка (то есть операций банков и обменных пунктов с физическими лицами), где доля евро составляет 64% (против 30% в долларах США) и прямых иностранных и портфельных инвестиций, где доля евро составляет 53,5% (против 38,8% в долларах США), остальные важные сегменты, которые анализирует Нацбанк в контексте возможных решений о замене доллара США на евро, по-прежнему в пользу американского доллара.

Данные за первый квартал этого года указывают на то, что в поступлениях от экспорта товаров доля доллара США составила 53,3% против 40,2% доли евро; при оплате импорта товаров доля долларов США составила 64,3%, тогда как евро 32,4%; что касается иностранных кредитов, то доля долларов США была 56,4%, а евро – 42,7%; что касается грантов и технической помощи, доля долларов США составила 45,3% против 44,8% в евро. В целом, принимая во внимание более длительный период времени (2008 г. – первый квартал 2011 года), валютная структура притока и оттока иностранной валюты существенно не изменилась, большую долю сохранил американский доллар, в среднем 50,2% от общего объема притока иностранной валюты, и 59,4% от общего объема оттока иностранной валюты.

Президент НБМ отметил, что Национальный банк постоянно контролирует и анализирует эти показатели, и вследствие изменений на валютном рынке будет принимать соответствующие решения.

Стратегия производства молока на 2012-2027 гг.: анализ и прогнозы

Сравнительная статистика производства молока на одного жителя в странах СНГ показывает, что в Молдове самая низкая производительность. После экономического беспорядка 90-х годов, местная зоотехническая отрасль восстанавливается медленнее по сравнению с другими странами.

Сейчас в стране действуют 94 фермы, располагающих технологиями и условиями для взращивания скота. На их долю приходится 3% ежегодного производства молока. Остальные 97% производятся мелкими индивидуальными крестьянскими хозяйствами, в которых есть 1-3 дойные коровы.

Начальник управления рыночной политики зоотехнической отрасли при министерстве сельского хозяйства и пищевой промышленности Василе Чебан сообщил, что было проведено тщательное исследование в этой области как часть Стратегии производства молока на 2012-2027 годы, которая сейчас находится на стадии обсуждения. Стратегия предполагает создание большего числа крупных ферм, чья работа будет построена на современных технологиях, что в итоге приведет к существенному улучшению качества молока, которое сейчас оставляет желать лучшего, особенно в частном секторе. Основной идеей является необходимость объединения производителей молока, так как это в их же интересах. Специалисты министерства сельского хозяйства подсчитали, что непосредственно производителю поступает только 3,7% дохода, переработчику – 5,2%, а торговой сети – свыше 91%, то есть львиная доля. Объединение производителей сможет изменить эту ситуацию, хотя бы исходя из того, что их слово приобретет вес, они смогут участвовать в ценообразовании и отказаться от сомнительных цен, не превышающих в настоящее время 3 лея за литр.

Общее поголовье дойных коров в нынешнее время по сравнению с 2007 годом уменьшилось на 7 тысяч голов. Засуха 2007 года вынудила фермеров забить коров, так как их нечем было кормить. Например, в селе Мэлэешть Оргеевского района до засухи работало свыше 30 малых ферм, где поголовье коров составляло от 10-15 до 25-30 голов, после 2007 года их число значительно упало.

В 2010 году положение немного выправилось, однако технологическое требование обновлять стадо на 20-30% ежегодно пока остается недостижимой мечтой для молдавских фермеров. Сейчас в стране действует 8 ферм с ручным доением, где поголовье скота составляет 1407 голов или менее 1% от общего числа. В этих фермах есть возможность генетического улучшения поголовья скота.

Специалисты утверждают, что производство в целом по стране оценивается в 554 тыс. литров молока в прошлом году против 510 тыс. литров в 2008 году. В течение трех последних лет наблюдается стабильный рост производства молока, в этом году также ожидается рост, так как увеличилась в среднем лактация коров.

Потребление по стране превышает производство, и дефицит покрывается за счет ввоза импортного молока. Единственным продуктом, который Молдова экспортирует, является масло, производство которого, согласно статистическим данным, превышает спрос на внутреннем рынке. По остальным продуктам показатели отрицательные. Наибольший дефицит наблюдается по сырью, что опять же покрывается за счет импорта.

«Молдова может и должна производить больше молока, так как производственные мощности молочных заводов составляют примерно 800 тыс. литров в год. Фермеры могут воспользоваться государственными дотациями при помощи Агентства выплат и субсидий в сельском хозяйстве для оснащения ферм современным оборудованием. Государство может субсидировать 40% стоимости оборудования, приобретаемого производителем. Что касается субсидий на приобретение животных, которые дают добавленную стоимость, государство платит 40 лей на каждый килограмм живого веса», – отметил В. Чебан.

Те самые 8 ферм не могут удовлетворить спрос на рынке страны, так что многие производители приобретают голландских Гольштейн коров, которые стоят 1900 евро за единицу или 31-32 тыс. леев. Если в телке, скажем, 500 килограммов, то государство возмещает фермеру 20 тыс. лей, производитель инвестирует всего лишь 10-12 тыс. лей. Эти меры направлены на восстановление зоотехнической отрасли и производства молока, необходимых для выполнения физиологических норм потребления молока на каждого жителя страны. На эти субсидии, или лучше сказать на их значительную часть могут претендовать не только крупные фермы. Если 97% молока производится частными хозяйствами, обязательно надо учитывать и человека, содержащего 15-20 дойных коров, у которого хорошие условия содержания животных, например, в семейных хозяйствах. Заводам по переработке молока выгоднее брать много молока сразу у одного производителя. В этом случае и закупочная цена может быть выше, так как расходы на закупку будут ниже. В любом случае, будущее за мелкими фермами, в которых содержатся не менее 50 голов. Даже в Голландии на фермах содержатся не более 50-100 коров.

Пока мы наблюдаем тенденцию, которая внушает опасения. В 2010 году на 100 домашних хозяйств приходилось 19 коров против 24 коров в 2007 году, а 80% лиц, занимающихся содержанием коров в частном секторе, являются пенсионерами.

Анна СТРУЦЭ

Берлин готовится к греческому дефолту

В Германии и остальной Европе все сильнее сомнения в возможности спасти Афины от банкротства

В министерстве финансов Германии прорабатывают возможные последствия для еврозоны дефолта Греции, который считают неизбежным все больше немецких чиновников на самом высоком уровне. В способности Афин успешно провести программу экономии сомневается в первую очередь министр финансов Германии Вольфганг Шёбле. Он приказал подчиненным проанализировать возможные сценарии развития событий после того, как греки объявили о неспособности платить по долгам.

По первому такому сценарию Греция останется в еврозоне, но другому – откажется от евро и вернет драхму. В обоих сценариях важная роль отводится инструментам общеевропейского стабилизационного фонда (EFSF), который скоро получит новые полномочия. Один из этих инструментов – кредитные линии, по которым будут выдаваться кредиты таким странам, как Испания или Италия, если после дефолта Греции инвесторы откажутся занимать им деньги.

Если банкам стран еврозоны придется списать государственные облигации Греции на многие десятки миллиардов евро, то им придется тоже обратиться за помощью к правительствам своих стран.

В Берлине считают, что оба эти события произойдут независимо от того, останутся ли Афины в еврозоне после дефолта или выйдут из нее.

Фолькер Буффье, премьер Гессена, земли, в которой расположена финансовая столица Германии – Франкфурт, требует быстрого создания возможности выхода из еврозоны. Сейчас механизма возвращения европейских государств к старым валютам не существует.

Греческий премьер-министр Георгиос Папандреу пообещал, что правительство его страны осуществит дополнительные меры по сокращению расходов, чтобы избежать дефолта и сохранить членство в еврозоне, сообщила BBC.

Выступая в городе Салоники, Папандреу заявил, что любые промедления или колебания принесут Греции только вред, назвав важнейшим приоритетом правительства «спасение страны от банкротства». По его словам, правительство, «сделав все необходимое»,

выйдет на согласованный с кредиторами уровень бюджетного дефицита. Он также сообщил, что банки, получающие госфинансирование, будут фактически национализированы.

Миссии МВФ и ЕС дали понять на прошлой неделе, что ждут от Афин новых мер по сокращению госрасходов, иначе Греция может не получить очередной кредитный транш объемом 8 млрд евро. После этого правительство приняло решение о немедленном сокращении зарплат бюджетников и увольнении в госсекторе 20 тыс. человек.

Между тем, темпы сокращения греческой экономики превысили в этом году все прогнозы, достигнув более чем 5%, сообщил министр финансов страны Евангелос Венизелос.

Глава JP Morgan считает, что США следует выйти из Базельского комитета

Дополнительные правила, регулирующие капитализацию банков (пакет «Базель III»), являются «антиамериканскими», в связи с чем США следуют покинуть состав Базельского комитета, заявил генеральный директор банка JPMorgan Chase Джейми Даймон в интервью газете The Financial Times.

В июне текущего года надзорный орган Базельского комитета по банковскому надзору согласовал положение о введении дополнительных требований к достаточности капитала для системно значимых мировых финансовых институтов, от которых зависит устойчивость всей глобальной финансовой системы. В частности, крупнейшие банки мира должны будут создавать дополнительный защитный механизм (буфер) в размере 1-2,5% от активов, сверх утвержденного в прошлом году для всех банков минимума в 7%. Точный размер необходимого буфера будет определяться в зависимости от степени важности банка для мировой экономики. В результате мировые системно значимые банки, в том числе JP Morgan, должны будут поддерживать базовый капитал первого уровня (согласно tier 1 capital) в 9,5% от совокупных активов, взвешенных по степени риска.

«Я и в самом деле близок к тому, чтобы всерьез считать лишним присутствие США в Базельском комитете. Я бы никогда не одобрил правил, которые явно противоречат интересам американских банков. Наши регуляторы

следует четко дать понять – если правила нарушают наши интересы, то мы не будем их исполнять», – заявил Даймон.

Комитет заявлял о получении поддержки от всех государств-членов относительно дополнительных правил банковского регулирования, согласно которым в мире насчитывается восемь банков с наивысшим уровнем капитализации, и только 3 из них – американские. По словам генерального директора JP Morgan, это может привести к тому, что иностранные финансовые организации захватят внутренний рынок США из-за несочетаемости внутренних и международных правил, регулирующих сектор.

«Думаю, что любой президент США или глава Минфина хотел бы видеть американские банки сильными на международном уровне, а не сдавать позиции. Если нынешние лидеры расценивают свои действия как позитивные для экономики, в этом случае мы по-разному понимаем механизмы ее действия как в США, так и в мире», – считает Даймон.

По словам эксперта, американским банкам ввиду крайне негативного влияния на них мирового финансового кризиса потребуется от 3 до 10 лет, чтобы индустрия восстановилась после многочисленных судебных исков по некачественным ипотечным ценным бумагам. На этом фоне будет крайне трудным достичь финансовых показателей, требуемых в рамках «Базеля III», поскольку выплаты по судебным искам могут превысить 20 млрд долларов.

Страницу подготовила Ольга ГОРЧАК

Moody's может снизить рейтинги BNP Paribas SA, Societe Generale SA, Credit Agricole

Международное рейтинговое агентство Moody's может снизить на этой неделе рейтинг крупнейших частных французских банков, сообщает The Wall Street Journal со ссылкой на осведомленные источники.

Снижение рейтингов может затронуть BNP Paribas SA, Societe Generale SA, Credit Agricole SA, которые имеют значительные вложения в греческие облигации.

Европейские проблемы заняли центральное место в дискуссии в ходе встречи «семерки». Ее участники, составляя коммюнике, попытались послать рынкам максимально ясный сигнал, что планы ЕС по стабилизации ситуации в еврозоне будут выполнены, сказал высокопоставленный американский чиновник, передает «Интерфакс».

Участники рынка рассматривают это возможное событие как признак того, что европейский долговой кризис, начавшийся в периферийных странах, начинает распространяться на сердцевину финансовой системы региона, пишет газета.

Акции французских банков снижались из-за опасений по поводу последствий возможного дефолта Греции, а также замедления экономики стран еврозоны. Снижение рейтинга может еще больше подорвать доверие к этим кредитным организациям. Акции французских банков в последние недели подешевели. Так, бумаги Societe Generale упали с 1 августа без малого на 50%, акции Credit Agricole – на 35%, BNP Paribas – на 32%.

Три крупнейших французских банка владеют портфелем греческих бумаг на 6 млрд евро, из них 4 млрд приходится на BNP Paribas. Кроме того, Societe Generale и Credit Agricole имеют крупные дочерние банки в Греции.

Появились сообщения о том, что Германия готовит план по спасению банковской системы на случай дефолта Греции, а поскольку крупнейшие частные французские банки, такие как BNP Paribas SA, Societe Generale SA, Credit Agricole SA, имеют серьезные вложения в греческие облигации, их кредитный рейтинг может быть снижен, отмечает Никита Игнatenko, аналитик «Инвесткафе».

«Несмотря на это, министры финансов и главы центральных банков семи ведущих мировых индустриальных стран попытались развеять миф о дефолте стран еврозоны, а также объявили о готовности к поддержке мировой экономики и банковской системы. На мой взгляд, также ждать дефолта европейских стран не стоит, поскольку это невыгодно для еврозоны, и дефолтные страны будут спасать до последнего», – заключает эксперт.

Societe Generale не боится понижения своего рейтинга агентством

Председатель совета директоров Societe Generale SA Фредерик Удеа пытается успокоить инвесторов, которые боятся за устойчивость второго по величине французского банка. Он заявил, что влияние потенциального понижения банковского кредитного рейтинга международным агентством Moody's Investors Service преувеличено.

Во время телефонной конференции с журналистами Удеа сообщил, что Societe Generale планирует сократить корпоративные и инвестиционные расходы на 5% в рамках плана по высвобождению 4 миллиардов евро капитала к 2013 году с помощью продажи бизнес-активов и сокращения издержек.

По словам управляющего Societe Generale, возможное понижение приведет рейтинг банка по версии Moody's в соответствие с его рейтингом в других рейтинговых агентствах и не повлияет на прогноз развития банка.

Ранее СМИ со ссылкой на осведомленные источники сообщили, что агентство Moody's Investment Service собирается понизить кредитный рейтинг трех крупнейших французских частных банков.

В нефтепереработку и нефтехимию «ЛУКОЙЛ» за 10 лет вложит \$25 млрд

Крупнейшая российская частная нефтяная компания ОАО «ЛУКОЙЛ» в ближайшие десять лет намерена инвестировать 25 миллиардов долларов в нефтепереработку и нефтехимию, сообщил президент компании Вагит Алекперов в ходе встречи со студентами, видеозапись которой размещена в блоге пресс-службы «ЛУКОЙЛ».

«Мы развиваем нефтепереработку как в России, так и за пределами Российской Федерации. В ближайшие десять лет будет инвестировано около 25 миллиардов долларов в развитие нефтепереработки и нефтехимии. В том числе на заводе «ЛУКОЙЛ-Нефтехим» в Бургасе в конце сентября в моем присутствии и, я надеюсь, в присутствии премьер-министра Болгарии будет подписан контракт о строительстве крупнейшего гидрокрекинга в Восточной Европе», – сказал Алекперов.

Он добавил, что подрядчик проекта – компания Теспир обязуется через 35 месяцев сдать эту уникальную установку, и завод будет лучшим в Европе.

Мощность НПЗ «ЛУКОЙЛ» в Бургасе составляет 9,8 миллиона тонн, в прошлом году завод переработал 5,95 миллиона тонн. Всего «ЛУКОЙЛ» принадлежат десять НПЗ, по пять в России и за рубежом. Суммарная мощность нефтеперерабатывающих заводов группы «ЛУКОЙЛ» по состоянию на конец 2010 года составляла 71,5 миллиона тонн год. По итогам 2010 года объем переработки нефтяного сырья на заводах «ЛУКОЙЛ» составил 66 миллионов тонн, в том числе на российских заводах (с учетом мини-НПЗ) – 45 миллионов тонн. По сравнению с 2009 годом, общий объем переработки увеличен на 5,7%.